

ОБЩИНА ХАДЖИДИМОВО

Област Благоевград град Хаджидимово, пл. "Димо Хаджидимов" № 46
Телефон: +359 7528 8922 ; 0882 808474, fax: +359 7528 8920
email : obshtina_hadjidimovo@mail.bg

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

2014 – 2020 г.

АКТУАЛИЗАЦИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	ВЪВЕДЕНИЕ	4
1.	Въведение	4
2.	Основните задачи на плана за развитие на община Хаджидимово:	4
3.	Изработването на плана премина последователно през следните фази:.....	5
II.	АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ХАДЖИДИМОВО ...	6
1.	Обща характеристика и профил на общината.....	6
1.1.	Географска характеристика и местоположение.....	6
1.2.	Климатична характеристика.....	6
1.3.	Геоложка характеристика	7
1.4.	Видове територии.....	8
1.5.	Полезни изкопаеми	9
1.6.	Водни ресурси	9
1.7.	Почви.....	10
1.8.	Структура на собствеността.....	11
1.9.	Селищна мрежа.....	14
1.10.	Население и демографско развитие – основни тенденции.....	14
2.	Състояние на местната икономика.....	15
2.1.	Въведение в състоянието на местната икономика	15
2.2.	Икономика	16
2.3.	Селско стопанство.....	17
2.4.	Туризмъ и забележителности	17
3.	Развитие на социалната сфера и човешките ресурси.	19
3.1.	Образование	19
3.2.	Здравеопазване.....	20
3.3.	Социално подпомагане.....	21
3.4.	Култура.....	21
3.5.	Спортна дейност.....	22
3.6.	Трудова дейност.....	22
4.	Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията.....	27
4.1.	Пътна мрежа	27
4.2.	Улична мрежа	30
5.	Водностопанска инфраструктура.....	30
6.	Телекомуникации.....	32
7.	Екологично състояние и рискове.....	33
7.1.	Атмосферен въздух	33
7.2.	Води	33
7.3.	Земи и почви.....	33
7.4.	Биологично разнообразие.....	34
7.5.	Шум	34
7.6.	Радиоактивна натовареност.....	34
8.	Административен капацитет.....	35
8.1.	Бюджетни приходи.....	37
8.2.	Бюджетни разходи	38
9.	SWOT анализ.....	41
III.	ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ХАДЖИДИМОВО ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.	43
1.	Приоритетна област 1. <i>Създаване на условия за развитие на местни общества на знанието.</i>	44
2.	Приоритетна област 2. <i>Подпомагане на развитие на вътрешния потенциал на местната икономика и пазари.</i>	44
3.	Приоритетна област 3. <i>Развитие на местния пазар на труда</i>	44

4. Приоритетна област 4. Подкрепа на устойчивото развитие на местната общност и територията.	44
5. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ	44
5.1. Стратегическа цел 1:	46
5.2. Стратегическа цел 2:	47
5.3. Стратегическа цел 3:	48
5.4. Стратегическа цел 4:	49
IV. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА, ОБОБЩАВАЩА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА	50
V. МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 г.	51
VI. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕТО, ОЦЕНКАТА И АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА	52
VII. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА	55
VIII. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	56
IX. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПЛАНА	69
X. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА	70
XI. МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 г.	72

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Приложение 1: ИДЕНТИФИЦИРАНИ ПРОЕКТНИ ПОТРЕБНОСТИ
2. Приложение 2: ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА
3. Приложение 3: МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 г

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Въведение

Общинският план за развитие е разработен в съответствие с предвижданията на *Националната стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022)*; *Регионалния план за развитие на Югозападен район на планиране (2014-2020)* и *Областната стратегия за развитие (2014-2020)*. Планът за развитие на община Хаджидимово обхваща, съгласно изискванията, периода 2014 – 2020 г. Той обвързва сравнителните предимства и потенциала за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегическите цели, обединени от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и осигуряване на устойчиво развитие. Общинският план за развитие е разработен в съответствие с изискванията, принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС:

- Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
- Осигуряване на информация и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
- Методологическите работни документи на ЕК за използване на индикатори и извършване на оценки;
- Спазването на принципа на съфинансиране и допълнимост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

2. Основните задачи на плана за развитие на община Хаджидимово:

- Да дефинира стратегическите цели на общинското развитие за периода до 2020 г..
- Да очертае изпълнима стратегия за постигане на тези цели чрез определяне на основните приоритетни направления, мерки и проекти и чрез институционално и финансово осигуряване на плана.
- Да послужи за мобилизиране на собствените и привличане на външни ресурси за постигането на набелязаните цели.

- Да създаде условия и предпоставки за работа с очакваните структурни фондове на ЕС и за привличането им на територията на общината.
- Финансирането на местни проекти от външни източници в бъдеще ще бъде изключително трудно, ако същите не са част от планов документ, по който има обществено съгласие.
- Да интегрира всички заинтересовани страни към изпълнението на мерките, заложените в плана и по този начин да разшири демократизацията на управлението и социалната основа на стратегическото планиране.

Принципът на партньорство е приложен при всички етапи на разработване на плана. В неговото изработване основно участие взеха общинската администрация, кметовете на населените места и ръководителите на дейности към общината.

3. Изработването на плана премина последователно през следните фази:

3.1. Предварителни проучвания

В тази фаза бяха проучени наличните документи за стратегическо планиране в общината и бе събрана актуална статистическа информация;

3.2. Проучвания и консултации

За консултиране с общественото мнение беше направено допитване до определени граждански групи, неправителствени организации и местния бизнес с предварително раздадени анкети. Бяха проведени профилирани консултации с общинска администрация.

3.3. Междинно съгласуване, принос на партньорите

В работни срещи с представители на общинската администрация и общинските съветници бяха обсъдени основните проблеми на общината, стратегическите цели и приоритети. Представителна група на общинския съвет оформи информирано мнение по визията, приоритетите и мерките на плана в рамките на работни срещи на комисиите на ОбС – Хаджидимово.

II. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ХАДЖИДИМОВО

1. Обща характеристика и профил на общината.

1.1. Географска характеристика и местоположение

Община Хаджидимово се намира в Югозападна България и е една от съставните общини на Област Благоевград. Общината има 15 населени места с общо население 9 981 жители (01.02.11 г.). На запад общината граничи с община Сандански, на север – с Гоце Делчев и Гърмен, на изток – със Сатовча и на юг общинската граница съвпада с държавната граница на Република България с Република Гърция. Територията на общината обхваща най-южната част на източните склонове на Пирин планина, част от планината Славянка, малка част от югозападните склонове на Дъбрашкия рид на Западните Родопи, и част от Гоцеделчевската котловина и долината на р. Места. Разполага със добър природен потенциал и висок биоклиматичен потенциал.

Населени места:

Абланица, Беслен, Блатска, Гайтаниново, Илинден, Копривлен, Лъки, Нова Ловча, Ново Лески, Парил, Петрелик, Садово, Теплен, Тешово, Хаджидимово.

1.2. Климатична характеристика

По отношение на климатичното райониране на България общината обхваща част от Местенската подобласт на Преходно-средиземноморската климатична област и част от среднопланинската и високопланинската подобласти на Планинската климатична област. Климатът на общината е преходносредиземноморски с планинско влияние, с изразен есенно-зимен максимум и летен минимум на валежите. Разнообразният релеф обуславя диференциацията на климатичните условия. В климатичния район на р. Места поради прякото средиземноморско влияние зимата, макар и добре изразена като сезон, е по-мека, отколкото в останалите части на страната. Средната януарска температура е от 0° до –2°С. Лятото е топло и слънчево. Средната юлска температура в най-ниските части е 21,5°С, а в по-високите – 18,5°С. Затворено-

котловинният характер на Гоцеделчевското поле, с висока надморска височина, определя високи температурни амплитуди на въздуха: от -30°C през зимата до 37°C през лятото. Характерни са ранните есенни и късни пролетни слани. Районът на общината е един от топлите в страната.

Температурните условия определят добри предпоставки за развитие на среднотоплолюбиви култури. Периодът на устойчиво задържане на температурите над 10°C е 186 дни, което е благоприятно за узряването на овощните видове. Годишната сума на валежите – от 620 до 780 mm, е една от най-високите в страната, но максимумът на валежите е през месец ноември, а минимумът – през месец август. Това налага изкуствено напояване през летния период. Поради климатичното влияние на Беломорския басейн продължителността на периода със снежна покривка е малка – до 50 дни. През лятото преобладават северните и северозападни ветрове, а през летните месеци северните. Под влияние на Планинския климатичен район е частта от територията на общината, разположена между 1000 и 2000 m н.в. В най-ниските части на района средната януарска температура е -2°C , а в най-високите части тя е -7°C . Характерна за района е устойчивата снежна покривка през 80 дни от годината. Тя предпазва растенията от измръзване. Пролетта в Планинския климатичен район настъпва със закъснение в сравнение с низините.

От биоклиматична гледна точка лятото е най-благоприятният сезон на годината. Сумата на летните валежи е средно 190–250 mm, в зависимост от надморската височина. Лятото не е много топло. Средната юлска температура за ниските части е около 18°C , а за високите – около $10,5^{\circ}\text{C}$. Есента, за разлика от пролетта, е по-топла, по-суха, с повече слънце. Сумата на валежите през този сезон е голяма – от 180 до 280 mm.

1.3. Геоложка характеристика

Територията на община Хаджидимово е разположена в югоизточния дял на Пирин планина, североизточната част на планината Славянка, в част от западния нисък дял на Западни Родопи и южното поречие на река Места.

В планинската част на територията на общината в структурно-геоложко отношение Пирин и Славянка са с гранитно ядро (гранитната повърхност е 62%),

покрито главно от стари метаморфни скали – гнайси, шисти, мрамори и гранити. Като планини са се оформяли в средата на стария терциер, но се издигат като мощни планини през младия терциер и кватернера в резултат на вертикални движения по периферни разседи. В началото на кватернера едновременно с издигането настъпва заледряване на Пирин и Славянка. Според някои изследователи има дори две заледрявания, при които границата на вечният лед е достигала до 2200-2300 м височина. Именно тези заледрявания са оформили окончателно релефа на Пирин и Славянка преди 18 000 години и са довели до начупването на много от гранитните върхове. Тогава повечето гранитни върхове са понижали своята височина и са отстъпили водещото място на днешните мраморни върхове, които поради особеностите на мрамора остават много по-слабо засегнати от този процес. В частта попадаща в Западните Родопи геологията се характеризира със стари метаморфни скали- гнайси и шисти.

1.4. Видове територии

Общата площ на територията на община Хаджидимово е 328 000 дка , което представлява 5,0% от територията на област Благоевград.

Земеделските територии заемат общо 178 000 дка (54,0% от площта на общината при средно за страната 58,0%).

Обработваемата земя в земеделските територии е с обща площ 59 854 дка. Най - голям дял заемат нивите – 49 000 дка (82,0% от обработваемите земи).

Трайните насаждения заемат 2 700 дка площ (4,5%), а ливадите – 8 000 дка (13,0%).

Разпределение на площта на община Хаджидимово по видове територии:

➤ Земеделски територии	178 400 дка
➤ Горски територии	138 000 дка
➤ Насел. места и други урбаниз. Територии	7 000 дка
➤ Водни течения и водни площи	3 400 дка
➤ Територии за добив на полезни изкопаеми	200 дка
➤ Територии за транспорт и инфраструктура	800 дка

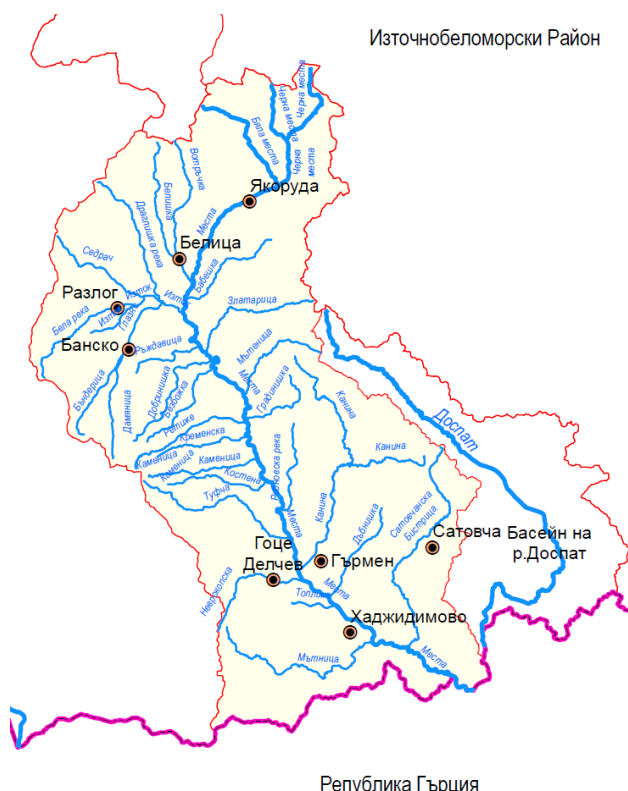
Мери и пасища заемат площ от 93 000 дка. Заедно с обработваемата земя те формират т.н. стопанисвана земя – общо 153 000 дка, или 46 % от територията на общината.

1.5. Полезни изкопаеми

В община Хаджидимово полезни изкопаеми с национално значение няма. Възможен е добив на инертни материали – баластра и пясък, от коритото на река Места. На територията на общината има залежи от мрамор, гранит и гнайс. Кариерата за мрамор на фирма „Копривлен мрамор“ ООД е закрыта и превърната в туристическа атракция. В с. Парил е закрыта мина за добив на железна руда. В землището на с. Абланица има залежи от висококачествена глина за керамични изделия.

1.6. Водни ресурси

Основен воден ресурс в общината е река Места. Тя преминава през цялата община в посока север- юг и навлиза в територията на република Гърция през тясно дефиле. Дебитът на река Места е доста променлив, като намалява през лятно – есенния период поради използване на водите за напояване.

Всички останали води са притоци на река Места , като най- големи са река Бистрица - ляв приток и река Мътница- десен приток. Река Мътница е с голям водосборен басейн , но с много непостоянен дебит.

Подземните води на територията на община Хаджидимово съществуват в алувиалните наслаги на речните тераси и наносните конуси. В част от съставните села минават селски реки, които пълнят няколко микроязовира. Най-големите от тях са язовир "Вельов рид" с. Абланица и язовир с. Нова Ловча.

Останалите водни течения представляват по- малки дерета, които през по-голямата част от годината са сухи или с малък дебит.

В землищата на гр. Хаджидимово и с. Копривлен има извори със студена минерална вода.

1.7. Почви

С най-голям териториален обхват са канелените горски почви, които заемат предпланинските и нископланинските части. Голяма част от тях са плитки и силно ерозиранни. Подходящи са за отглеждане на тютюн, лозя и овощни насаждения. Широко са разпространени кафявите горски почви, които в преобладаващата част са заети от горски масиви. По поречията на реките има планинско-ливадни и алувиално-ливадни почви, подходящи за отглеждане на зеленчуци и овощни култури, а във високите части на планините - планинско-ливадни почви и неразвити скелетни почви. Най-високите части на планините са заети от планинско-ливадни почви, върху които са развити богати пасища.

Почвеното разнообразие е свързано главно с големите разлики в надморските височини, различията в основната скала и растителността. Излужените канелени горски почви са разположени върху наклонените терени по склоновете на Пирин и Родопите. Голяма част са с наклон над 5%, което създава условия за развитие на ерозионни процеси. Бедни на хумус, с неблагоприятен механичен състав, лоши водно-физични свойства и незадоволителна обща запасеност с хранителни вещества. Делувиалните и делувиално-ливадни почви са разположени са в подножията на Пирин и Родопите, хълмовете и край суходолията. Хумусното им съдържание е ниско и са бедни на органично

вещество, физичните им свойства, но благоприятни за отглеждането на основните селскостопански култури - тютюн, житни и тревни насаждения, картофи.

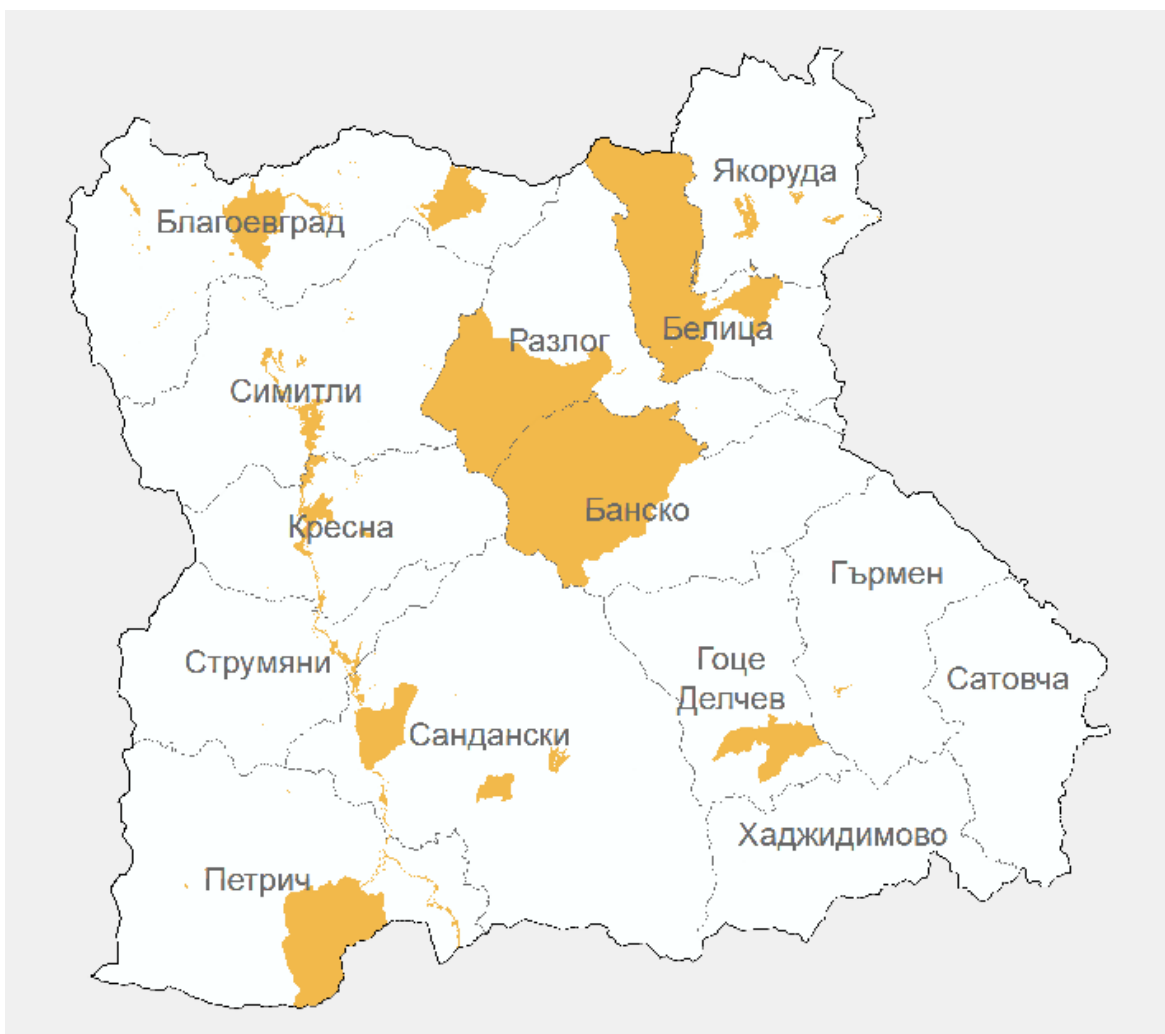
1.8. Структура на собствеността

На територията на общината са установени следните видове собственост към 2013г.:

- Частна собствеността на земята, което е обусловено от високия дял на земеделските територии – 49 902 дка – 15,2 %;
- Държавна собственост – 142 853 дка – 43,6 %;
- Общинска собственост – 107 695 дка – 32,9 %.
- Собственост на религиозни организации – 262 дка – 0,1%;
- Друга собственост – 27 066 дка – 8,2 %

Частната собственост включва обработваеми селскостопански земи, мери, пасища и гори. Държавната собственост включва земи от Държавен горски фонд, земи от Държавен поземлен фонд, част от територията на населените места или урбанизирани територии извън тях бивша собственост на ТКЗС, МО и други, териториите за добив на полезни изкопаеми, преобладаващата част от териториите на водните течения и водните площи, Републиканската пътна мрежа. Общинската собственост включва общински поземлен фонд – ниви, трайни насаждения, ливади, мери и пасища, общински гори, полските пътища, част от населените места, водни площи, общинска пътна мрежа и други. Собствеността на религиозните организации включва – обработваеми земи, мери и пасища, гори и застроени терени. В група друга собственост са включени – обработваеми земи, мери и пасища, гори, преобладаващата част от населените места и други урбанизирани територии, част от водните площи и непригодни земи.

За установяването на конкретните параметри на структурата на собствеността е необходимо да се извърши мониторинг и да бъдат съгласувани действията на Общинската администрация с регистрите на Агенция по кадастър. Към настоящия момент община Хаджидимово фигурира в Регистъра на Агенцията по кадастър с регистрация на кадастър на един имот в с. Тешово.

Община	Населено място	Граници	№ на заповед за откриване на произв.	Дата	Правоспособно лице
Хаджидимово	с.Тешово	ПИ 72374.900.1	РД-16-01-27	13.8.2012	"Мапгео"ООД, 300-2-51/03.05.04

Състоянието на действащите планове по населени места в община Хаджидимово е следното:

№	Населено място	Действащ план	Одобен със Заповед
1	гр.Хаджидимово	Кадастрален, Регулационен, Застроителен	Заповед № 70/03,06,1991
2	с.Садово	Кадастрален Регулационен	Заповед № 334/10,04,1986
3	с.Перелик	Кадастрален Регулационен	Заповед № 165/29,09,1995
4.	с.Нова Ловча	Кадастрален Регулационен	Заповед № 43/20,04,1992
5.	с.Лъки	Кадастрален Регулационен	Заповед № 3008/24,12,1959
6.	с.Гайтаниново	Геодезически Регулационен	Заповед № 2630 и 2631 /24,12,1959
7.	с.Копривлен	Кадастрален Регулационен Застроителен	Заповед № 20/31,01,1991
8.	с.Ново Лески	Кадастрален Регулационен Застроителен	Заповед № 346/07,04,1983
9.	с.Илинден	Кадастрален	Заповед № 300-4-76/31,10,2002
10.	с.Абланица	Кадастрален Регулационен	Заповед № 2189/20,12,2001 Заповед № 2523/1937г., допълнен със Заповед №38/1977г.и Заповед 1378//1977
11.	с.Блатска	Кадастрален Регулационен	Заповед № 3196/1991
12.	с.Теплен	Кадастрален	Неодобрен
13.	с.Беслен	Кадастрален	Неодобрен
14.	с.Парил	Кадастрален	Неодобрен
15.	с.Тешово	Кадастрален	Неодобрен

1.9. Селищна мрежа

Селищната мрежа на общината включва 1 град - Хаджидимово и 14 населени места – села.

По отношение на комплекса от критерии, отчитани за функционалната категоризация на административно-териториалните единици и населените места в страната, съгласно заповед на МРРБ - ЗАПОВЕД No РД 02 – 14 - 2021 от 14 август 2012 г.(обн. ДВ,бр.66,28.08.2012г, неофициален раздел)

На основание чл. 36, ал. 2 на Закона за административно - териториалното устройство на Република България във връзка с т. 4 от Решение No 921 на Министерския съвет от 16 декември 2011 г. за определяне на критерии и показатели за категоризиране на общините, кметствата, районите и населените места в Република България утвърждавам: 1. Категоризация на общините в Република България съгласно приложение No 1. 2. Категоризация на населените места в Реп

ублика България съгласно приложение No 2.

	ЕКАТТЕ	Населено място	Код на община	Категория
1	77058	Хаджидимово	BLG52	5
2	00014	Абланица	BLG52	5
3	03976	Беслен	BLG52	6
4	04399	Блатска	BLG52	6
5	14641	Гайтаниново	BLG52	8
6	32648	Илинден	BLG52	8
7	38532	Копривлен	BLG52	5
8	44464	Лъки	BLG52	8
9	51860	Нова Ловча	BLG52	8
10	52101	Ново Лески	BLG52	6
11	55467	Парил	BLG52	8
12	56109	Петрелик	BLG52	7
13	65108	Садово	BLG52	6
14	72268	Теплен	BLG52	6
15	72374	Тешово	BLG52	7

1.10. Население и демографско развитие – основни тенденции

ТАБЛИЦА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПО ПОСТОЯНЕН И НАСТОЯЩ АДРЕС
 област БЛАГОЕВГРАД община ХАДЖИДИМОВО

НАСЕЛЕНО МЯСТО	ПОСТОЯНЕН АДРЕС				НАСТОЯЩ АДРЕС			
	ОБЩО	НАСТ. АДРЕС	НАСТ. АДРЕС	НАСТ. АДРЕС	ОБЩО	ПОСТ. АДРЕС	ПОСТ. АДРЕС	ПОСТ. АДРЕС
		В НАС.МЯСТО	В НАС.МЯСТО	ИЗВЪН		В НАС.МЯСТО	В НАС.МЯСТО	ИЗВЪН
		НАС.МЯСТО	ОТ ОБЩИНАТА	ОБЩИНАТА		НАС.МЯСТО	ОТ ОБЩИНАТА	ОБЩИНАТА
ГР. ХАДЖИДИМОВО	2970	2490	51	429	2685	2490	33	162
С. АБЛАНИЦА	2909	2592	19	298	2675	2592	15	68
С. БЕСЛЕН	759	706	11	42	730	706	12	12
С. БЛАТСКА	835	574	21	240	632	574	23	35
С. ГАЙТАНИНОВО	62	52	1	9	67	52	1	14
С. ИЛИНДЕН	93	66	0	27	83	66	0	17
С. КОПРИВЛЕН	1370	1179	36	155	1452	1179	32	241
С. ЛЪКИ	38	32	0	6	50	32	1	17
С. НОВА ЛОВЧА	56	49	0	7	58	49	0	9
С. НОВО ЛЕСКИ	438	365	6	67	400	365	8	27
С. ПАРИЛ	7	4	0	3	14	4	0	10
С. ПЕТРЕЛИК	175	137	12	26	160	137	9	14
С. САДОВО	435	379	4	52	432	379	26	27
С. ТЕПЛЕН	498	434	17	47	457	434	15	8
С. ТЕШОВО	178	142	1	35	167	142	4	21
ВСИЧКО ЗА ОБЩИНАТА	10823	9201	179	1443	10062	9201	179	682

дата 31.12.2014

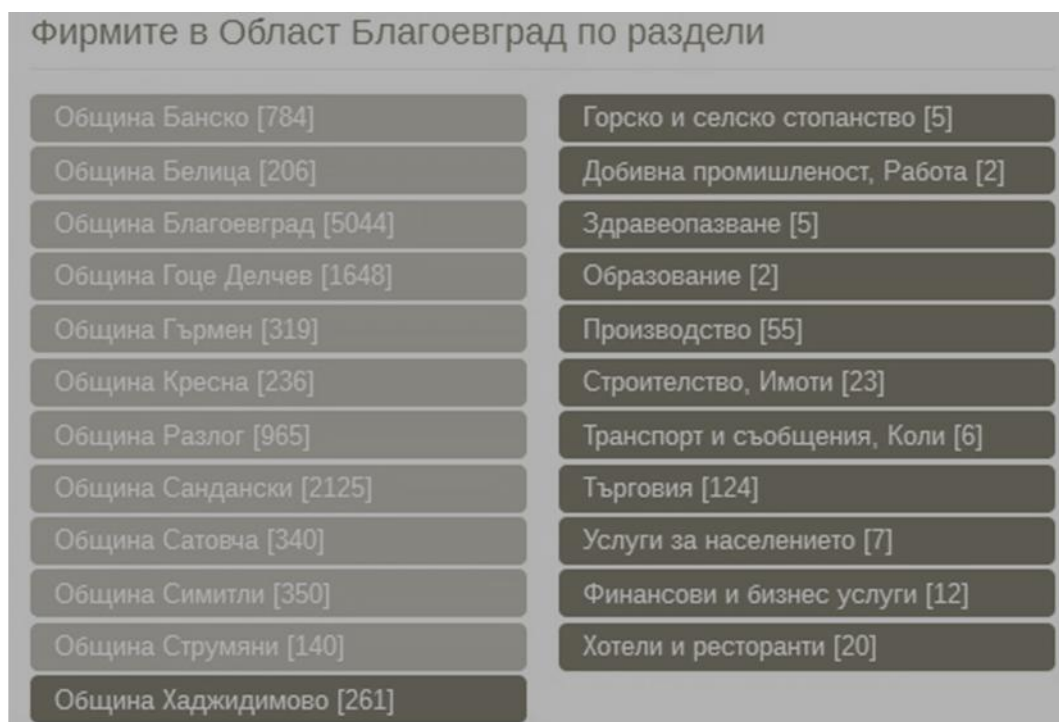
По данни на ЕСГРАОН към 31.12.2014 г. Населението на община Хаджидимово наброява 10 823 жители, от които мъже 58.80% и жени 41,02%.

2. Състояние на местната икономика.

2.1. Въведение в състоянието на местната икономика

Териториалното разпределение на икономическите дейности е изключително неравномерно. Основните икономически дейности са съсредоточени на територията на гр. Хаджидимово, с. Копривлен, с. Абланица и много малка част в селата Теплен и Беслен. По данни на официалната статистика в производствено-икономическия комплекс на община Хаджидимово най-голямо значение има индустрията (преработваща промишленост и строителство). В индустриалния сектор функционират 26 % от фирмите, реализират се 84 % от произвежданата продукция и 69 % от нетните приходи от продажби и се осигурява 89 % от заетостта в общината. Основният поминък на селското население от община Хаджидимово е свързан с тютюнопроизводството. Тютюнът е култура, която осигурява най-много доходи на населението в общината и целия регион. Основен отрасъл от животновъдството е говедовъдството.

Общият икономико-социален профил на общината е сходен с почти всички малки общини. Налице са негативни тенденции, които следва да се решат и преодолеят, свързани с повишаване на жизненото равнище, насърчаване на инвестиции, технологично обновяване и конкурентноспособност на местното производство и бизнес, както и такива, свързани с качеството на природната и жизнената среда и развитие на социалните услуги.

По данни на Каталог - Бизнес справочник Струма – 2014 г.

При анализа на състоянието на икономиката на територията на община трябва да се има предвид, че информацията за регистрираните на територията на общината фирми невинаги съвпада с действително извършващите дейности на територията на общината.

2.2. Икономика

Териториалното разпределение на икономическите дейности е изключително неравномерно. Основните икономически дейности са съсредоточени на територията на гр. Хаджидимово, с. Копривлен, с. Абланица и много малка част

в селата Теплен и Беслен. По данни на официалната статистика в производствено-икономическия комплекс на община Хаджидимово най-голямо значение има индустрията (преработваща промишленост и строителство). В индустриалния сектор функционират 26 % от фирмите, реализират се 84 % от произвежданата продукция и 69 % от нетните приходи от продажби и се осигурява 89 % от заетостта в общината.

2.3. Селско стопанство

Основният поминък на селското население от община Хаджидимово е свързан с тютюнопроизводството. Тютюнът е култура, която осигурява най-много доходи на населението в общината и целия регион. Тютюнопроизводителите в общината са 2200 души.

С реализация на европейски програми в предишния програмен период , в землищата на с. Копривлен, с. Ново Лески и гр. Хаджидимово се оформиха окрупнени насаждения със зърнени култури- пшеница , царевица , ечемик и др.

Най- голяма част от обработваемите земеделски земи заемат нивите- над 80%, ливадите – над 13% и на последно място са площите с трайни насаждения- над 4%.

Основен отрасъл от животновъдството е говедовъдството.

2.4. Туризмът и забележителности

Община Хаджидимово и районът около нея разполагат с богат потенциал и неусвоени ресурси за развитие на туризъм. Основна тежест имат природните ресурси. Природата е била щедра в създаването на атрактивни ландшафти и феномени. Повечето са подходящи за развитие на туризъм и отдих. Добра "гарнитура" към възможните форми на алтернативен туризъм (културен, еко-, селски, "по специални интереси" – наблюдения на уникални растителни видове).

Туристически потенциал на общината са двете планини Славянка и Стъргач, които да скоро бяха малко известни (десетилетия наред планините и техните околности бяха забранена гранична зона). Планината Славянка е най-южната планина в България, известна до 1955 г. под названието Алиботуш, е разположена непосредствено на юг от Пирин, с която се свързва чрез Парилската седловина(1170 м надм.в.). Планина е уникална и непозната за туристите. Уникалността на планината се дължи в изключителна степен на нейното растително богатство. Във флористично отношение тя е най-интересната наша планина. Северните склонове на планината са покрити с буйна, разнообразна и интересна растителност, чийто вегитационен период продължава от края на зимата до края на есента. През целия почти 10 месечен период планината представлява истинска цветна градина, което е дало повод на някои естественици да е нарекат – китка планина. Липсата на каквато и да е сериозна човешка намеса (десетилетия наред планината и нейните околности бяха забранена гранична зона) е съхранила тук един от най-неповторимите природни кътове. Неколкостотин вида са цъфтящите растения в планината. Няколко десетки са видовете, които са ендемити - срещат се само в този район. Най-известен е алиботушкият чай. Изключително богат на ендемични и редки видове е Парилският дол, който представлява дълбока ждреловидна долина, във варовикови скали. Рядко в България на едно място има събрани толкова интересни растения, колкото има в тази долина.

Планината Стъргач е най-малката и ниска планинска единица от Рило-родопската област. Климатичните и почвените условия са допринесли за формиране на своеобразна, специфична субсредиземноморска флора и фауна. Преобладава храстова растителност, представена от мъждрян, люляк, хвойна, леска келяв габър и др. Има голямо разнообразие на тревиста растителност, тук се среща рядък вид пурпурночервено лале.

В местността Павлюва падина е най-голямото му находище, съществува и лале с жълт цвят, наричано от местното население "гороцвет". Голямо значение имат и антропогенните ресурси – изключително богати с висока културно-

историческа стойност, но още недостатъчно проучени. Почти всички обекти, представени в раздел "културно-историческо наследство", биха могли да се вплетат в туристическо предлагане.

Основни изводи:

- ❖ **В общината няма съставени Подробни устройствени планове и кадастрална карта на територията, което води до значителни проблеми при получаването на субсидиите от страна на земеделските стопани и ограничава значително възможностите за подготовка на инвестиционни проекти.**
- ❖ **В общината липсва значителен инвестиционен интерес, както от страна на вътрешни, така и от страна на външни предприемачи.**
- ❖ **Няма структури на организациите в селското стопанство с изключение на сдружението на тютюнопроизводителите "Басма".**

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси.

3.1. Образование

Образователната система в община Хаджидимово е представена от:

- ✓ предучилищно обучение;
- ✓ училищна мрежа, включваща общообразователни училища.

Системата за предучилищно обучение включва три обединени детски заведения. Броят на обхванатите в детските градини е сравнително постоянен. На таблица 12 е показано състоянието на предучилищното обучение в община Хаджидимово към 2010 и 2013 г.

Динамика в броя и капацитета на детските заведения в община Хаджидимово за периода 2010-2013 г.

	Показатели	Състояние към	
		2010 г.	2013 г.
1.	Брой детски заведения (ЦДГ и ОДЗ) и общообразователни училища	8	8
2.	Брой обхванати деца	1443	1350

Източник: МОН

В община Хаджидимово има 5 функциониращи училища и 3 целодневни детски градини:

- СОУ "Никола Йонков Вапцаров" гр. Хаджидимово
- - СОУ "Паисий Хилендарски" с. Абланица
- - ОУ "Никола Й. Вапцаров", с. Копривлен
- - ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Блатска
- - ОУ "Гоце Делчев", с. Беслен
- - ЦДГ "Надежда", гр. Хаджидимово
- - ЦДГ "Пролет", с. Абланица
- - ЦДГ "Незабравка", с. Копривлен;

Качествените характеристики на инфраструктурата на образованието (детските заведения и училищата) показва, че сградният фонд е в задоволително състояние. Текущи ремонти се извършват ежегодно. Ремонтирано и осъвременено оборудване е СОУ „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Хаджидимово, като остават довършителни работи и обзавеждане в сутерен и вертикална планировка, както и въвеждане на обекта в експлоатация. Изпълнен е ремонт по енергийна ефективност на ЦДГ "Надежда", гр. Хаджидимово, ЦДГ "Пролет", с. Абланица и ЦДГ "Незабравка", с. Копривлен. В най – тежко състояние е учебната база на ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Блатска и се нуждае от спешен ремонт и подмяна на оборудване.

3.2. Здравеопазване

Като малка териториална общност, община Хаджидимово е с ограничени функции в сферата на здравеопазването. То е представено само с ограничени дейности на извънболничната лечебна дейност. Това, подобно на останалите малки общини в областта, е резултат от малкия брой на населението на общината и действащите нормативи за разкриване на съответния тип здравни обекти. Звена на извънболничната лечебна помощ (лекарските и дентални практики) са определени с действащата Областна здравна карта.

- Амбулатории за първична медицинска помощ - 6 бр.
- Амбулатория за първична дентална помощ - 6 бр.

➤ Медико - техническа лаборатория

- 1 бр.

Стоматологичното обслужване на населението се извършва от 7 практики със седалище в общинския център, с. Абланица и с. Копривлен.

Лекарски и стоматологични практики за специализирана медицинска помощ не са разкрити в община Хаджидимово. Услуги от лекари-специалисти жителите на общината получават в гр. Гоце Делчев.

3.3. Социално подпомагане

Системата за социално подпомагане в община Хаджидимово е насочена към групи от населението, които са със специфични потребности. Такива са лицата с различни видове увреждания – физически и психически, както лица и групи от лица в риск. По данни на Дирекция “Социално подпомагане” техният брой е, както следва:

- лица с увреждания (физически и психически) – 379 д.
- брой лица в неравностойно социално положение - 1187 д.

В община Хаджидимово не са разкрити специализирани институции за настаняване на лица със специфични потребности извън тяхната обичайна среда. От социалните дейности са развити «Домашен социален патронаж», «Дневен център за възрастни хора», «Личен асистент». Домашният социален патронаж е с капацитет около 100 места. Освен нуждаещите се, от общинския център се обслужват лица и от съседните села. Дневният център за възрастни хора е с капацитет 20 места.

3.4. Култура

Културните дейности в общината се реализират основно в читалищата. Читалища има в гр. Хаджидимово селата Абланица и Копривлен. Читалищната дейност е с комплексен характер и включва основно библиотечна дейност и разнообразно любителско творчество (художествена самодейност). С дейността си читалищата са се превърнали в единствените културни средища в населените

места от общината. Благодарение на тях се създават възможности за съхраняване на културните обичаи и традиции, които често се представят с нови форми.

Във всички читалища функционират читалищни библиотеки.

3.5. Спортна дейност

Спортните клубове в общината са основно в сферата на футбола. Те са активни в следните населени места на общината – гр. Хаджидимово – футболен клуб «Места» и «Места 2005», с. Копривлен – футболен клуб «Граничар», с. Садово «Садово», с. Ново Лески «Ляски». Тези клубове са регистрирани и участват във футболен сезон 2014 – 2015.

Футболни клубове в общината, които по настоящем не развиват дейност са «Бистрица 2008», с. Абланица, «Копривлен», с. Копривлен, «Илинден 2005», с. Илинден.

Към футболните игрища като спортната инфраструктура следва да се отчитат и спортните обекти в училищата. В с. Абланица има изграден училищен физкултурен салон, който е в много добро състояние. Към училище „Н. Вапцаров“ гр. Хаджидимово има изготвен идеен проект за физкултурен салон.

3.6. Трудова дейност

През 2013г. се запазва започналата тенденция на намаление на работната сила и нарастване на лицата извън работната сила. При сравнителен анализ на пазара на труда, показателите се отнасят предимно към възрастовата група 15 - 64 навършени години.

Заетите лица в община Хаджидимово през 2014г. са 5400, на възраст между 15 и 64 години. От общо заетите 2500 са мъже, а 2900 – жени.

Най - висок е дялът на заетите в третичния сектор на икономиката (услугите) – 60.3 %. Във вторичния сектор са заети 12.4 % от общо заетите, а в първичния сектор – 27.3 %.

Коефициентът на заетост, изчислен като отношение на броя на заетите лица към населението във възрастовата група 15-64 навършени години за община

Хаджидимово, през 2011г. е 41.2 %, т.е. под средното ниво за страната (58.5 %). Той е важен показател, който бележи степента на участие на населението и възможностите, които предлага пазарът на труда.

Професията се отнася до съвкупността от функции и задължения, които лицето извършва и срещу които получава работна заплата или друг доход. При разпределението на заетите лица в община Хаджидимово по професии, към 1.02.2011г. най-многобройна е групата „Професии, неизискващи специална квалификация“. Тя се състои от 188 лица или 22.1 % от всички заети лица от 15 до 64 години. Втора по големина е групата „Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство“ – 162 лица (19.1 %). С висок дял е и групата „Персонал, зает с услуги за населението, търговия и охрана“ (140 лица – 16.5 %). Най-малък брой са заетите лица в групата „Въоръжени сили“ – 6 лица (0.7 %). Мъжете преобладават в групите, „Машинни оператори и монтажници“, „Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство“ и „Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии“. Най-висок е дялът на жените в групите „Помощен административен персонал“, „Специалисти“ и „Персонал, зает с услуги за населението, търговия“.

Според статуса на заетостта, наетите лица са част от заетите лица. Те представляват лицата, които извършват определена работа по трудов договор, служебно правоотношение, граждански или друг договор или устна уговорка, за която получават възнаграждение в пари или в натура под формата на работна заплата, възнаграждение по граждански договор, надница, комисиона и други. Към наетите лица не се включват работодателите, самостоятелно работещите, неплатените семейни работници, членове на производствена или селскостопанска кооперация, селскостопански производители за собствена консумация и др., които се отнасят към заетите лица.

Заетите са уязвими от икономическа гледна точка, поради концентрацията на дейностите в няколко основни сектора (селско, горско и рибно стопанство и отчасти в преработващата промишленост).

Във всички икономически дейности е налице намаление на наетите, с изкл. на селското, горското и рибното стопанство и търговията, където те леко нарастват, и в транспорта, където запазват числеността си.

Наетите в сектора на услугите са концентрирани както в базисните услуги (търговия, хотели и ресторанти, транспорт, комуникации, индивидуални и обществени услуги, спомагателни дейности), така също и в модерните и социалните услуги (образование, здравеопазване, бизнес и социални услуги).

Проблемите произтичат от редица фактори, включително и от ограничените възможности на търсенето на първичния пазар на труда.

Икономическите дейности, които са най-силно засегнати от кризата, отчитат и най-голям спад на наетите на годишна база. Наетите лица в индустрията, в т.ч. в преработващата промишленост, бележат съществено намаление.

Значителните загуби на работни места в основните икономически отрасли в общината в периода на реструктуриране на икономиката все още не са компенсирани от достатъчно нарастване на наетите в сектора на услугите.

На фона на общото намаление на наетите се наблюдава прехвърляне на заетост между секторите. Въпреки, че икономическите и социалните условия в общината влияят значително върху заетостта, тя се влияе неизменно и от състоянието на националната икономика.

Световната финансова криза се отрази пряко върху националната икономика и върху доходите на гражданите. Ограничените възможности на бюджета в условията на влошена икономическа ситуация и спад на производството са в основата на намаляването на доходите на населението.

Безспорно реформите в икономиката и свиването на търсенето на труд в страната и областта оказва задържащ ефект върху доходите на населението на община Хаджидимово.

Още от началото на 2009 г. започна да се наблюдава процес на ограничаване на растежа на доходите. Динамиката на показателя се обуславя от факта, че в голяма част от икономическите дейности доходите от труд се запазиха на относително постоянно ниво, с неголямо увеличение. Това се дължи най-вече

на спад в заетостта – преди всичко на по-нископлатени работници, т.е. не води до увеличаване на сумата от изплатените трудови възнаграждения и не съдейства за повишаване на крайното потребление и общото жизнено равнище.

Икономически дейности със средна годишна заплата над средната за общината са първичният сектор и някои от публичните услуги - образование, здравеопазване, държавно управление. Традиционно икономическата дейност „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ също е с висока средногодишна заплата. Средните работни заплати на наетите в икономическа дейност „Преработваща промишленост“ са сходни с общите за общината, в която работят 7 % от всички наети.

Кризата се отразява и на икономическите дейности с традиционно по - ниски от средните заплати. В сферата на услугите 5 икономически дейности отчитат средни заплати по - ниски от средната за общината, като в тях работят над 1/3 от наетите.

През 2013г. средногодишната заплата в община Хаджидимово (6 566 лв.) продължава да е значително под средната за страната (7 777 лв.). Тъй като дялът на работната заплата е най - голям в общия паричен доход на населението, това дава отражение на жизнения стандарт на жителите на общината.

Глобалната финансова и икономическа криза, която в страната започна да се проявява от втората половина на 2008г., промени ситуацията на пазара на труда. Агенцията по труда отчита нарастване на безработицата на всички териториални нива.

Равнището на безработица в община Хаджидимово през 2012г. (30 %) е едно от високите в Благоевградска област .

През 2014 г. средногодишният брой на безработните в общината от групите в неравностойно положение на пазара на труда нараства спрямо 2009 г.

Безработните младежи до 29 г.

представляват 12.4 % от всички безработни. Лицата до 29г. са една от неравнопоставените групи, тъй като повечето работодатели предпочитат да

освобождават предимно работници и служители без опит и стаж за съответното работно място. Неблагоприятно е също и обстоятелството, че по-голяма част от регистрираните безработни младежи са с ниски нива на образователно равнище и квалификация.

Териториални нива	2013г.
Община Хаджидимово	
Икономически активни лица - брой	5400
Регистрирани безработни - брой	798
Равнище на безработица - %	14,78%
Регистрирани безработни до 29 г. вкл. - брой	99
Регистрирани безработни до 29 г. вкл. - % от безр. лица	12,4%
Регистрирани безработни с регистрация >1 г. - брой	300
Регистрирани безработни с регистрация >1 г. - % от безр. лица	37,6%

Източник: Агенцията по заетостта

Продължително безработните с регистрация на пазара на труда над 1 година:

Броят им е значителен към началото на 2014г., след отчетено намаление през предходните години. Икономическата криза изведе голям брой лица на пазара на труда през последните няколко години, които дълготрайно останаха без работа. Реално, ръстът на продължително безработните лица над една година като цяло е следствие от увеличението на групата на продължително безработните лица над две години.

В резултат на свиването на пазара на труда, броят на безработните лица за едно средно работно място в община Хаджидимово е над два пъти по-висок от този за област Благоевград и над три пъти по-висок от този за страната¹. В количествено отношение броят на работните места се определя от първичния пазар, като влиянието на сезонния характер е значително.

¹ Данни на Агенцията по заетостта.

През 2014г. продължава започналата през 2009 г. тенденция на намаление на работната сила и нарастване на лицата извън работната сила на възраст от 15 до 64г. Данните от последното преброяване (2014г.) показват, че броят на лицата извън работната сила² в община Хаджидимово във възрастовата група 15 - 64 години е 963 д. (46.7 %). Те включват учащи, инвалиди, пенсионери, лица, ангажирани само с домашни или семейни задължения и други неактивни лица (които по различни причини не работят) в тази възрастова група. Тук се отнасят и лицата, които са в отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст.

Основните причини за неактивност са липсата на работни места, подходящи за образователното и квалификационно равнище, липсата на квалификация, умения или трудов опит на неактивните лица и др. Обезкуражените лица желаят да работят, но не търсят активно работа, тъй като смятат, че няма да намерят такава. Действията за насърчаване на включването на неактивните лица са в съответствие с актуализираната Програма на Правителството за европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност: "... активиране предлагането на труд за лицата извън икономически активното население". Неактивните лица са потенциал за увеличаване на предлагането на труд.

Основни изводи:

- ❖ **В общината е голям процентът на нискоквалифицираните работници.**
- ❖ **Няма достатъчно възможности за активно спортуване.**
- ❖ **Съществуват възможности за културен обмен и привличане на туристи.**

4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията.

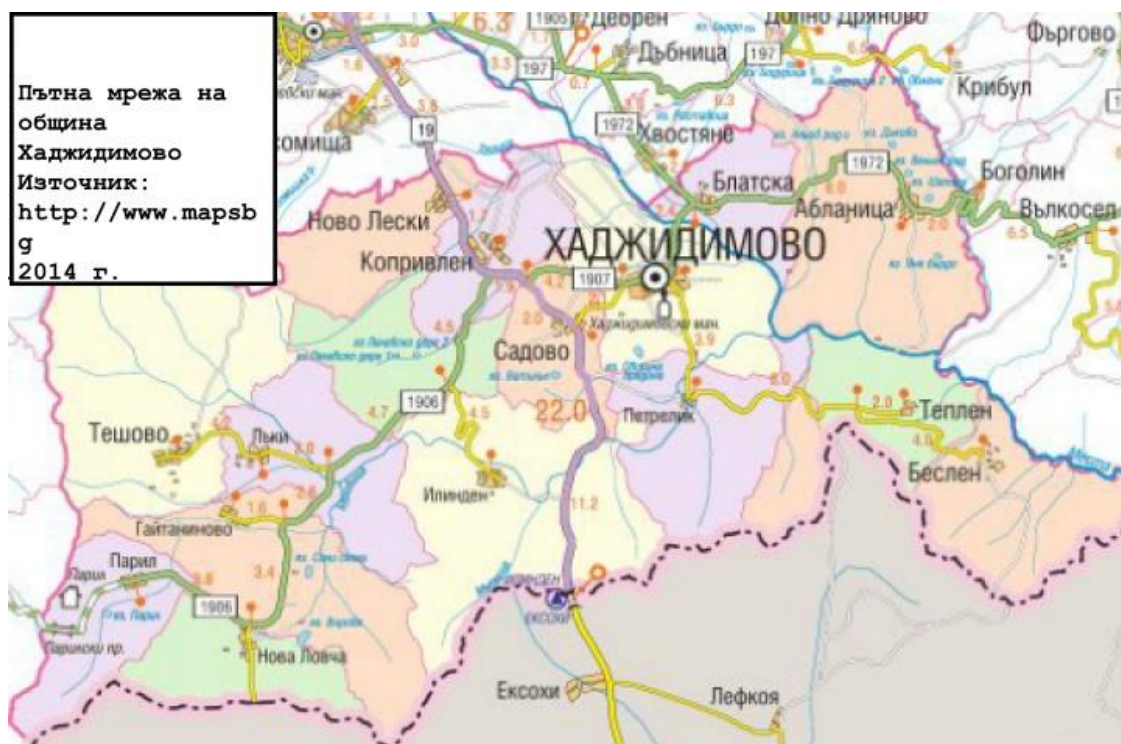
4.1. Пътна мрежа

² Лица извън работната сила са лицата, които не са заети, нито безработни във възрастовата група 15-64 години.

На територията на община Хаджидимово изцяло е разположен Републикански път III-1907, третокласен път, част от Републиканската пътна мрежа на България. Дължината му е 7,9 km. Пътят се отклонява наляво при 96,5 km на Републикански път II-19, на 2 km югоизточно от село Копривлен, насочва на изток през южната част на Гоцделчевската котловина, минава през центъра на град Хаджидимово, завива на север, пресича река Места и в село Блатска се свързва с Републикански път III-1972 при неговия 5,0 km. Пътят има необходимост от рехабилитация. Отговорен орган за управлението му е АПИ.

През територията на Община Хаджидимово преминават и участъци от пътища от Републиканската пътна мрежа, както следва:

- Републикански път II – 19 в участъка от с. Ново Лески до ГКПП "Илинден", дължина 13,66 км, добро състояние, необходими действия – поддръжка, орган за управление - АПИ;
- Републикански път III – 1906, в участъка от с. Копривлен до с. Парил, дължина 18, 82 км, лошо състояние, необходими действия – рехабилитация, орган за управление - АПИ;
- Републикански път III-1972 в участъка от с. Блатска до с. Абланица, дължина 9,25 км, лошо състояние, необходими действия – рехабилитация, орган за управление - АПИ.

Гъстота на пътната мрежа към 31.12.2014 г. /км/кв. км/

Район	Гъстота на АМ и пътищата I кл	Гъстота на пътищата II и III клас	Обща гъстота на РПМ	Гъстота на общинската пътна мрежа	Гъстота на пътната мрежа общо
България	0,03	0,144	0,174	0,206	0,38
Област Благоевград	0,013	0,090	0,103	0,167	0,270
Община Хаджидимово	0	0,140	0,140	0,124	0,264

Гъстотата на РПМ /0,140/ е по-висока от средната в областта /0,103/ и по-ниска от средната за страната /0,174/, което води до повишени изисквания към изградеността на общинската пътна мрежа.

Общинска пътна мрежа

№	Сигнатура	Наименования	км	Състояние	Необходими действия
184	BLG1330	/III-1907/-Хаджидимово-Петрелик-Беслен	20	лошо	рехабилитация
185	BLG1331	/II-19,Копривлен-Садово/-Садово-Хаджидимово-/III-1907/	3,5	средно	рехабилитация
234	BLG2334	/III-1906,Копривлен-Парил/-Лъки-Тешово	6	лошо	рехабилитация
292	BLG3332	/III-1906,Копривлен-Парил/-Нова Ловча	1	лошо	рехабилитация
293	BLG3333	/III-1906,Копривлен-Парил/-Гайтаниново	2	лошо	рехабилитация
294	BLG3335	/III-1906,Копривлен-Парил/-Илинден	5	лошо	рехабилитация
294	BLG3335	Илинден – II-19	3	добро	поддръжка

295	BLG3336	/BLG1330,Хаджидимово-Беслен/- Параклис Св.Димитър	1,5	лошо	рехабилитация
296	BLG3337	/BLG1330,Хаджидимово-Беслен/ Хаджидимовски ман.Св.Георги	- 1	лошо	рехабилитация

Източник: <http://wiki.openstreetmap.org/>

Състоянието на пътната мрежа като цяло не е добро. Асфалтовата настилка е разбита, няма оформен напречен и надлъжен наклон за оттичане на водите. На някои места има пропадане на пътната настилка. Много участъци от общинските пътища са в състояние, което изисква цялостно преасфалтиране, а в други дори е необходимо полагане на нова основа и цялостно преизграждане на пътя.

4.2. Улична мрежа

Тревожното състояние на общинската улична мрежа, заедно с ограничените финансови средства на общината за текущо поддържане, са сериозна пречка пред бъдещото развитие на общината.

Основни изводи:

- ❖ **Общинската пътна мрежа на община Хаджидимово като цяло е в лошо състояние и има необходимост от рехабилитация и основен ремонт.**
- ❖ **Републиканската пътна мрежа, попадаща в обхвата на територията на община Х Хаджидимово, с изключение на Републикански път II – 19, е в лошо състояние и има необходимост от рехабилитация.**

5. Водостопанска инфраструктура.

Относителният дял на водоснабденото население е 100 %, което е високо от средната стойност за страната /99,1%/.

Населено място	Водо – източници вид	Дължина вътрешни водопроводи /м/	Състояние изграденост на водопр. мрежа с РЕ тръби	Относителен дял на населението ползващо централно водоснабдяване
гр.Хаджидимово	Помпено и гравитачно	30 500	85%	100%
с.Абланица	Помпено	29 500	100%	100%
с.Беслен	Помпено	7 500	100%	100%
с.Блатска	Гравитачно	4 600	10%	100%
с.Гайтаниново	Гравитачно	4 200	0%	100%
с.Илинден	Гравитачно	4 800	0%	100%
с.Копривлен	Гравитачно	14 100	95%	100%
с.Лъки	Гравитачно	3 200	0%	100%
с.Нова Ловча	Гравитачно	3 400	0%	100%
с.Ново Лески	Гравитачно	7 800	100%	100%
с.Парил	Гравитачно	2 000	0%	100%
с.Петрелик	Гравитачно	3 300	0%	100%
с.Садово	Гравитачно	5 600	100%	100%
с.Теплен	Гравитачно	3 800	5%	100%
с. Тешово	Гравитачно	7 500	0%	100%

Общо: 131 800 м.л

През 2013 – 2014 г. бяха реализирани проекти за подмяна на водопроводната мрежа в гр. Хаджидимово, с. Абланица, с. Беслен, с. Ново Лески, с. Садово и с. Копривлен като е подменена мрежа с нови РЕ тръби 90 370м.л., което представява 68,57% от изградената мрежа.

Водопроводната мрежа в останалите села в община Хаджидимово е морално и физически остаряла, изградена предимно от етернитови тръби и частично от стоманени тръби, които често аварират и водят до големи загуби на питейна вода.

Основни изводи:

- ❖ **Необходимо е процесът на модернизация на водопроводната мрежа в общината да продължи, с оглед намаляване на загубите на питейна вода и подобряване качеството на водоснабдяване.**

6. Телекомуникации.

В община Хаджидимово продължава въвеждането на цифрова комутационна и преносна далекосъобщителна инфраструктура и подменяне на съществуващата аналогова.

Наложилата се през последните години тенденция на намаление на фиксираната телефонна плътност и увеличение на мобилната продължава, като стойността на показателят „фиксирана телефонна плътност по домакинства“ бележи постоянно намаление, подобно на процесите в цялата страна, докато за показателя „мобилна телефонна плътност“ се наблюдава непрекъсната тенденция на увеличение.

Мрежите на съществуващите мобилни оператори в страната – МОБИЛТЕЛ, ТЕЛЕНОР и ВИВАКОМ покриват територията на общината.

В община Хаджидимово ТВ кабелен оператор “Близу” поддържа обществената далекосъобщителна мрежа за радио и телевизионни сигнали. Той предоставя възможност и за Интернет-достъп. Интернет-достъп предоставя и Виваком. В община Хаджидимово населените места имат възможност за интернет-достъп.

Достъпът до Интернет и степента на използване от домакинствата до голяма степен се обуславят не само от техническата обезпеченост, но и от социално-икономическото състояние на потребителите. Ниските показатели за областта са тясно свързани с изоставането в цялостното социално-икономическо развитие.

Предвид нарастващата роля на информацията, е необходимо да се разшири в още по-голяма степен достъпа до използването на мрежите и услугите на ИКТ.

Основни изводи:

- ❖ **Основна пътна артерия преминава през общината.**
- ❖ **В общината са развити комуникациите и интернет-достъпът.**
- ❖ **В общината се предприемат мерки за повишаване качеството на питейните води и подобряване на екологичната обстановка.**

7. Екологично състояние и рискове.

7.1. Атмосферен въздух

В момента община Хаджидимово попада в райони /VI/, в които нивата на един или няколко замърсители не превишават долните оценъчни прагове. В общината няма постоянен пункт за наблюдение на качеството на въздуха. Замърсяването на въздуха се дължи основно на бита, при ползването на твърди горива през отоплителния сезон, а така също и на автотранспорта. Промислената дейност в общината е силно ограничена и не води до сериозно замърсяване на въздуха. Не се установява тенденция за промяна в качествата на атмосферния въздух през периода на действие на ОПР. Общината се характеризира с много добри качества на атмосферния въздух.

7.2. Води

Слабо развитата производствена дейност е предпоставка за ограничено замърсяване на водните ресурси в общината. По-голямо е замърсяването в населените места. На територията на община Хаджидимово.

Отделни населени места имат проблем с водоснабдяването. Доказателство за това са честите аварии по водопроводната мрежа. В с. Хаджидимово има изготвен проект за канализация за отпадни води и ПСОВ.

7.3. Земи и почви

Почвената покривка е относително еднообразна и е представена от няколко групи почви:

1. Около 30% от равнинната територия е заета от карбонатни черноземи.

2. Стабилният равнинен терен е зает от излужени черноземи около 60%.
3. Останалите 10% са ливадни почви.

Общото състояние на почвите в района е добро. Наблюдава се частична ерозия в близост до реките и водосборите на околните хълмове при проливни дъждове.

Няма установено замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители и препарати за растителна защита, с тежки метали и металоиди.

7.4. Биологично разнообразие

В пределите на общината има една защитена местност - „ПАВЛЪОВА ПАДИНА“ (с. Лъки, Община Хаджидимово) – ***Обявена за опазване на характерни растителни съобщества с участие на средиземноморски и субсредиземноморски редки и застрашени видове.***

Защитената местност е обявена през 2003 година за опазване на характерни растителни съобщества с участие на средиземноморски и субсредиземноморски редки и застрашени видове. Разположена е в землището на с. Лъки, община Хаджидимово и се простира на площ от 88,3 ха.

7.5. Шум

На територията на община Хаджидимово няма значими източници на шум, определени като такива в Закона за защита от шума в околната среда..

Съществуващите шосейни артерии не могат да бъдат класифицирани като силно натоварени и не представляват сериозен проблем по отношение на шумовото натоварване на околната среда. Те създават шумово натоварване само по прилежащите на тези пътища територии.

В общината няма постоянен пункт за измерване на шума.

7.6. Радиоактивна натовареност

В резултат от извършения през 2011 г. от РИОСВ – Благоевград мониторинг на радиационния гама-фон, атмосферната радиоактивност и повърхностните води,

може да се направи извод, че няма повишаване на радиологичните показатели на наблюдаваните компоненти на околната среда.

Основни изводи:

- ❖ **Община Хаджидимово се отличава с чисти земеделски земи.**
- ❖ **Главни замърсители са битовите отпадъци – опаковки и други.**

8. Административен капацитет.

Настоящата численост на персонала в администрацията на община Хаджидимово е 45,5 души, разпределени както следва:

1	Управленски екип	18,5
2	Обща администрация	16
3	Специализирана администрация	11
	Общо	45,5

Възрастово – образователната характеристика на общинските служители има следната структура:

Възрастова структура		Образователна структура	
Под 30 г.	2 бр.	Висше техническо образование	6 бр.
30 – 39 г.	10 бр.	Висше икономическо образование	8 бр.
40 – 49 г.	18 бр.	Друго висше образование	4 бр.
50 – 54 г.	12 бр.	Полувисше и средно специално	12 бр.
55 – 59 г.	4 бр.	Средно общо образование	16 бр.
Над 60 г.	0		

В общината е изградена добре работеща система за обслужване на гражданите. Общината разполага с добра хардуерна и софтуерна обезпеченост и високоскоростен достъп до Интернет.

Основните дейности на общината са законно регламентирани в Конституцията, ЗМСМА, Закона за устройство на териториите, Закона за общинската собственост, Закона за общинския бюджет, ЗАТУ, ЗМДТ и други нормативни и поднормативни актове.

Издръжката на отраслите и дейностите, които са обект на бюджетното финансиране, се предопределя от добре разчетените параметри на общинските финансови ресурси. За стриктната реализация на бюджетното планиране през съответната година, общинският съвет, кметът и общинската администрация осъществяват поредица от действия, засягащи:

- процедурите по изготвянето на общинския бюджет, т. нар. бюджетно планиране;
- финансовото администриране;
- бюджетното счетоводство;
- бюджетния контрол;
- отчет за изпълнение на общинския бюджет.

Бюджетното осигуряване има своето място в аналитично-оценъчната част на Общинския план за развитие на община Хаджидимово, тъй като то играе ролята на един от факторите, гарантиращи нормални условия за развитието на всички онези дейности, които са на бюджетна издръжка.

Такива са:

- издръжката на органите и структурите на местната общинска власт;
- образованието, предучилищното възпитание и детски градини;
- здравеопазването;
- социалното осигуряване и грижи;
- културните дейности;
- благоустройствените дейности.

За оценка на бюджетното осигуряване на община Хаджидимово, обект на обобщени анализи са основните параметри на отчетите на общинските бюджети за последните 4 години: 2010, 2011 г., 2012 г., 2014 г. и 2014г., както и планираните средства, заложи в бюджета за 2015 г.

Предмет на разглеждане са размерите и структурата, както на приходната, така и на разходната част на общинските бюджети за посочените години.

Размерът на бюджетните ресурси се определя на базата на очакваните собствени (данъчни и неданъчни) приходи в бюджета. Община Хаджидимово, подобно на преобладаващата част от останалите общини в страната, допълва размера на своите бюджетни приходи и по линия на трансфера (субсидията) от Републиканския бюджет.

8.1. Бюджетни приходи

Анализът на приходните части на бюджетите на община Хаджидимово за периода 2010 г.-2013 г. показват, че планираните средства в **приходната част** на бюджетите за съответната година са в следните размери:

2010 г. – 6 452 787лв.

2011 г. – 6 490 877лв.

2012 г. – 5 279 652лв.

2013 г. – 5 785 167лв.

В групата на собствените приходоизточници основно място заемат данъчните приходи. Те имат съответна вътрешна структура и се диференцират на приходи от данък върху доходите на физическите лица, приходи от имуществени данъци, приход от данък върху превозните средства и др.

Второто направление, по което се осигуряват постъпления в общинския бюджет от местни приходоизточници, са неданъчните приходи. Те включват общинските такси и глоби, наеми от общинско имущество, лихви по текущи банкови сметки и т. н. Тяхното участие в приходната част на общинския бюджет е по-високо от това на данъчните постъпления.

В съответствие с приемания ежегодно Закон за държавния бюджет, основният дял на приходите се пада на субсидиите. Върху размера на

получаваните субсидии общината не може да оказва влияние. Община Хаджидимово разчита най-вече на субсидия от Републиканския бюджет, която за четирите години на разглеждания период е, както следва:

2010 г. – 4 199 260 лв.

2011 г. – 4 332 565лв.

2012 г. – 4 241 603лв.

2013 г. – 4 465 908лв.

8.2. Бюджетни разходи

От размера и структурата на разходите до голяма степен се определя функционирането на социалните дейности в общината и осигуряването на средства за благоустрояването на населените места.

Обект на анализ са бюджетните разходи за посочените по-горе години – 2010, 2011, 2012 и 2013 г.

Определена представа за мястото и значимостта на различните дейности в общината дава структурата на бюджетните разходи за тези дейности. Анализът на бюджетните разходи за 2010 г., 2011 г. и 2012 г. дава представа за това кои дейности са с най-голяма тежест в бюджетното финансиране в община Хаджидимово.

Поради наличието на икономически негативни процеси, които обективно водят до необходимостта от свиване на бюджетните разходи, в общинските бюджети, в т.ч. и в бюджета на община Хаджидимово, е заложен висок относителен дял на разходите за труд. В общата структура на бюджетните разходи най-висок е дялът на разходите за образование. В бюджета за 2013 г. те са около 38,95 % от общия размер на всички разходи.

Издръжката по функции по години е, както следва:

Приходната част на общината има следната структура:

ПРИХОДИ	Отчет Бюджет 2010 (в лева)	Отчет Бюджет 2011 (в лева)	Отчет Бюджет 2012 (в лева)	Бюджет 2013 (в лева)
I. Имуществени данъци и неданъчни приходи	1 002 432	865 281	1 043 067	1 059 308
1. Имуществени данъци и други данъци	212 533	233 644	203 224	193 439
2. Неданъчни приходи 789899	631 637	839 843	865 868	
II. Взаимоотношения с Централния бюджет (получени трансфери)	4 199 200	4 332 565	4 241 603	4 465 918
1. Обща субсидия §3111	3 360 381	3 414 168	3 312 227	3 480 528
2. Обща изравнителна субсидия §3112	588 100	637 700	637 700	644 100
3. Целева субсидия за капиталови разходи §3113	156 965	137 100	138 099	208 017
4. Целеви трансфери §3118				9 900
5. Целеви трансфери §3128	113 814	143 597	153 577	123 363
III. Трансфери	1 180 392	1 293 031	60 476	523 561
IV. Временни безлихвени заеми				
Всичко приходи I+II+III+IV	6 382 084	6 490 877	5 224 194	6 048 777
V. Операции с финансови активи и пасиви	+70 703	+178 284	+35 458	-263 010
Всичко приходи I+II+III+IV+V	6 452 787	6 490 877	5 279 652	5 785 167
Общо приходи по бюджета	6 452 787	6 490 877	5 279 652	5 785 167

Разходната част на общината има следната структура:

РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ	Отчет Бюджет 2010 (в лева)	Отчет Бюджет 2011 (в лева)	Отчет Бюджет 2012 (в лева)	Бюджет 2013 (в лева)
I. Общи държавни служби	978 315	1 027 147	990 104	783 350
II. Отбрана и сигурност	63 185	63 565	61 783	56 747
III. Образование	2 632 015	2 568 145	2 493 188	2 571 396
IV. Здравеопазване	257 320	353 450	332 205	354 071
V. Социално осигуряване и подпомагане	317 947	346 371	244 913	303 704
VI. Жилищно строителство и опазване на околната среда	1 815 778	1 550 739	6 711 844	1 131 628
VII. Почивно дело и култура	123 095	212 288	179 025	179 435
VIII. Икономически дейности и услуги	265 132	369 172	305 990	424 635
IX. Други разходи				
Общо разходи по функции	6 452 787	6 490 877	5 279 652	5 785 166

От бюджета на общината се финансират дейностите по издръжка на образованието, социалното осигуряване и подпомагане, здравеопазването, културата и издръжката на общинската администрация.

Основни изводи:

- ❖ **Общинската администрация разполага с необходимите кадри за изпълнение на проектите и програмите, предвидени за изпълнение в община Хаджидимово за програмния период.**
- ❖ **Общинският бюджет е с много голям процент социална ориентация.**

9. SWOT анализ.

<i>S.W.O.T.</i>	
<p style="text-align: center;"><u>Силни страни</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегическо географско положение за развитие на туризма 2. Близост до границата на България с Гърция 3. Свободна нескъпоструваща работна ръка 4. Достъп до транспортни мрежи 5. Приятелски настроена към бизнеса местна власт 6. Екологично чист район 7. Ниска престъпност 8. Ниски наеми и ниски цени на имотите 9. Развита енергийна и телекомуникационна мрежа 10. Запазена мрежа от детски заведения и училища 11. Голям брой реализирани проекти за подобряване физическите качества на образователна, социална и техническа инфраструктури 	<p style="text-align: center;"><u>Слаби страни</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Остър недостиг на финансов ресурс за поддържане на съществуващата и за изграждане на нова техническа инфраструктура; 2. Недостатъчно актуална структура на регулационните планове и кадастри, което затруднява подготовката на инвестиционни проекти, 3. Недостатъчно развити бизнес услуги; 4. Амортизирана, остаряла и унищожена селскостопанска база. 5. Остарели технологии, ограничени местни пазари, ниска производителност, ниска конкурентноспособност, . 6. Неблагоприятен демографски процес при засилен интензитет. 7. Високо равнище на безработица и висок дял на нискообразованите и ниско квалифицираните безработни . 8. Нарастване броя на лицата в неравностойно положение; 9. Ограничена предприемаческа активност
<p style="text-align: center;"><u>Възможности</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бърз и удобен достъп до големи населени места 2. Удобни връзки със съседните страни – БЮР Македония и Гърция 3. Възможности за евтина и качествена продукция 4. Лобиране за законодателни промени за стимулиране на инвестиционните процеси в регионалното производство и активни действия към привличане на нови инвестиции в селскостопански стопански производства 5. Приличане на инвестиции в биоземеделие и биопроизводства. 6. Осъществяване на проекти за частично 	<p style="text-align: center;"><u>Заплахи</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сложен процес съпътстван от тежки бюрократични процедури при осигуряване на на финансови средства; 2. Липса на атрактивни условия за привличане на инвеститори 3. Ниски добиви 4. Слаба популярност на региона 5. Задълбочаващият се отрицателен прираст на населението . 6. Ниска конкурентноспособност на местните производители

<p>възстановяване на хидромелиоративни съоръжения</p> <p>7. Подкрепа и съдействие за реализация на селскостопанска продукция на стоковите борси</p> <p>8. Изграждане на малки и средни предприятия за преработка на селскостопанска продукция</p> <p>9. Използване водните ресурси за осъществяване на интензивно и еко земеделие и селски туризъм.</p> <p>10. Развит капацитет за управление на инфраструктурни проекти</p>	
--	--

III. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ХАДЖИДИМОВО ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.

Общинският план за развитие се разработва и прилага като част от общата система за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие, установена със законодателни разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие. Чрез прилагане на единен подход и стандарти за планиране и програмиране на развитието, взаимната обвързаност на плановете и стратегиите на различните териториални нива, използването на механизми на координация между различните институции, бизнеса и гражданите, както и на общи инструменти за финансово подпомагане се постига по-значим ефект и ефикасност за реализация на целите на местното развитие.

В тази връзка общинския план за развитие отразява ключовите приоритети от Националната стратегия за развитие, свързани с повишаване на конкурентоспособността и заетостта, инфраструктурното развитие и достъпността, устойчивостта и социалното включване.

Общинският план за развитие отразява пространствените перспективи за развитието на общината, като отчита възможностите за преодоляване на различията между териториите и създава предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на общинския център, който да засилва ролята си за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината.

Целите и приоритетите на общинския план в максимална степен съответстват на заложените в Областната стратегия за развитие, за се осигури допълнителен достъп до финансови схеми и развитие на териториално сътрудничество между различните региони в областта, насочени към преодоляване на социално-икономическите различия.

Стратегическата рамка на ЕС за икономическо, социално и териториално сближаване на регионите е отразена в общинската стратегия посредством координирани действия в четири приоритетни области:

1. Приоритетна област 1.

Създаване на условия за развитие на местни общества на знанието.

Понятието за общество на знанието обхваща всички страни на съвременната икономика, в която знанието е основата на добавената стойност - от високотехнологичното производство, през услугите, до подчертано творческите отрасли, свързани с културата и традициите.

2. Приоритетна област 2.

Подпомагане на развитие на вътрешния потенциал на местната икономика и пазари.

Насърчаване на местния потенциал и предприемачество и отваряне на пазара за стоки и услуги, за да може да се генерира растеж и работни места.

3. Приоритетна област 3.

Развитие на местния пазар на труда

Увеличаване броя на хората, участващи на пазара на труда.

4. Приоритетна област 4.

Подкрепа на устойчивото развитие на местната общност и територията.

Прилагане на политики, насърчаващи развитието на местната икономика.

5. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ

ВИЗИЯ:

Община Хаджидимово е преодоляла същественото социално-икономическо изоставане и демографските проблеми чрез подходящи инвестиции за възстановяване на потенциала си за развитие и за създаване на условия за по-високи темпове на растеж.

Предвид това, се определят следните приоритетни области за община Хаджидимово:

- По-добра бизнес-среда и насърчаване на икономическия растеж в района, по-висока заетост, повече инвестиции.
- Съхраняване на демографския потенциал, с грижа към младите хора.
- Доразвиване и поддържане на общинската инфраструктура.
- Повишаване доверието на гражданите и бизнеса в администрацията, чрез осигуряване на добро управление на всички нива.

На тази основа Общинският план за развитие поставя следните стратегически цели:

Стратегическа цел 1:

Развитие на конкурентноспособна икономика чрез развитие на собствения потенциал.

Стратегическа цел 2:

Съхранение и развитие на човешкия капитал.

Стратегическа цел 3:

Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност.

Стратегическа цел 4:

Повишаване на професионалната компетентност на служителите в администрацията.

Реализацията на стратегическите цели и съответно приоритетите в рамките на настоящия ОПР зависи от фактори, които се очаква да останат непроменени в периода на реализация на ОПР. При тяхната промяна е необходимо извършването на промени в документа, които да отразят новото

състояние на нещата. Приетите предпоставки, които се очаква да останат постоянни за периода, са :

- В периода на реализация на ОПР макроикономическата и политическата ситуация в България и региона на Югоизточна Европа ще остане стабилна.
- България, и в частност община Хаджидимово, ще продължи устойчиво да усвоява средства от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз, както и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.
- Икономическият и паричен съюз на ЕС и по-специално еврозоната няма да се разпаднат в резултат на дълговата криза в страни като Гърция, Португалия, Испания и т.н.

Достигането на всяка стратегическа цел ще се осъществи чрез изпълнение на съответните (подцели) приоритети :

5.1. Стратегическа цел 1:

Развитие на конкурентноспособна икономика чрез развитие на собствения потенциал

Приоритет 1.1 - Насърчаване развитието на селското стопанство като основен отрасъл в местната икономика.

Подкрепа при подготовка и изпълнение на проекти по ПРСР, подкрепа за по-висока професионална квалификация и информираност на земеделските производители; насърчаване на кооперирането между местните земеделски производители, подпомагане на селскостопанските производители с пазарна информация и контакти за реализация на земеделските продукции и др.

Приоритет 1.2 - Насърчаване на предприемачеството за създаване на микро- и малки фирми за преработка на селскостопанска продукция.

Рекламирање на възможностите за създаване на преработвателни предприятия, осъществяване на комуникации между производители и преработватели на земеделска продукция, подкрепа за рекламирање на възможностите за инвестиции в съответния отрасъл и др.

Приоритет 1.3 - Привличане на външни инвестиции.

Осигуряване на подходящи места за развитие на нов бизнес, подкрепа на инвестициите във ВЕИ, слънчева енергия, оползотворяване на отпадъци от селското стопанство; подкрепа за ивестиции в биологични производства и др.

5.2. Стратегическа цел 2:

Съхранение и развитие на човешкия капитал

Приоритет 2.1 - Повишаване на заетостта и развитие на пазара на труда.

Дейностите и мерките по този приоритет ще се изразят в продължаване на програмите за прекалфикации към Бюрата по труда, осигуряване на обучение за придобиване на квалификация от безработни лица и повишаване на тяхната пригодност за заетост; подобряване на посредническите услуги за заетост и помощ при търсенето на работа.

Приоритет 2.2 - Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура, развитие на възможности за професионално ориентиране на младежите.

Осигуряване на подкрепа на достъпа до заетост за търсещите работа младежи, подкрепа за създаване на възможности за професионално квалифициране в училище, подкрепа за извънучилищни форми на професионално обучение на младите хора – квалификационни курсове, обучение на място и др.

Приоритет 2.3 - Подобряване условията за живот на младите хора.

Обновяването на селата, засилено предлагане на местни основни услуги, продължаване изграждането на инфраструктура за отдих, поддръжка, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата, подобряване на мрежата от общински пътища, осигуряване достъп на всеки гражданин до здравна помощ и услуги и др.

5.3. Стратегическа цел 3:

Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност

Приоритет 3.1 - Обновяване и поддържане на техническата и социална инфраструктура, обслужваща населението на общината.

Предприемане на действия за актуализиране на действащите планове за територията на общината и тяхното отразяване в регистъра на Агенцията по кадастъра.

Внедряване на мерки за енергийна ефективност в уличното осветление и в сградите на социалната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма; подобряване и поддържане на общинските пътища, както и инвестиции за изграждане на нови такива, осигуряващи пряк достъп до съседните общини и др.

Приоритет 3.2 - Опазване на околната среда и биоразнообразието.

Управление на водните ресурси в общината чрез изграждане на канализационна система и пречистване на отпадъчните води, изграждане на нови и реконструкция на водоснабдителни мрежи и изграждане на пречиствателни станции за питейни води.

Оптимизиране на събирането на отпадъци и внедряване на технологии за разделно събиране.

Мерките, които ще се предприемат по изпълнението на този приоритет, ще се изразят в превенция на риска от наводнения, бедствия и аварии на територията на района, превенция и защита от полски пожари и пожари в градска среда – осигуряване на методи и технически средства за реализирането ѝ.

Ще се извършва предварителна оценка на риска от наводнения за всеки речен басейн; изготвяне на карти на заплахата и риска от наводнения на районите, които са определени като райони със значителен потенциален риск от наводнения или райони, в които може да се предвиди такъв; разработване и изпълнение на планове за управление на риска от наводнения или пожари за определените райони.

Приоритет 3.3 - Подобряване на териториалното сътрудничество.

Осъществяване на съвместни проекти със съседните общини за развитие на региона, участие в трансгранични проекти за сближаване с общини от съседните държави.

5.4. Стратегическа цел 4:

Повишаване на професионалната компетентност на служителите в администрацията

Приоритет 4.1 - Ефективна и модерна администрация, способна да отговори на високите очаквания на българските граждани за по-добро обслужване и висока професионална етика.

Предприемане на мерки за повишаване на квалификацията на работещите в общинската администрация и кметствата, с цел качествено и улеснено обслужване на гражданите и бизнеса; изграждане на капацитет за ефективно прилагане на електронно управление; подобряване на вътрешните връзки в общинската и кметската администрация и връзката им с централната администрация.

Приоритет 4.2 - Подобряване на административния капацитет за успешно управление на проектите и усвояване на европейските средства за реализиране на целите и задачите на ОПР.

Обучения на служителите, работещи по проектите на общината, непрекъснато повишаване на тяхната квалификация, отнасяща се до управление, отчитане, мониторинг и оценка на проекти.

IV. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА, ОБОБЩАВАЩА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА /ПРИЛОЖЕНИЕ 1/

Индикативната финансова таблица представлява финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на плана от страна на всички партньори в местното развитие, при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Ресурсите за реализацията на плана включват само планираните средства за реализацията на ключовите за развитието на общината мерки и проекти, които разширяват възможностите за инвестиции и мобилизират допълнителни ресурси в публичния и частния сектор. Индикативната финансова таблица не включва в пълния обем на финансовите ресурси (собствени и привлечени) разходи за инвестиции, текущи разходи, средства, получени като безвъзмездни помощи, субсидии (трансфери) или друг вид публични и частни средства и разходи, които ще бъдат реализирани на територията на общината и ще допринасят за развитието ѝ през периода 2014 - 2020 г.

Компонентите на индикативната финансова таблица обхващат:

- определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г., общия и годишния обем на планираните средства за тяхната реализация;
- източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината;
- относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на плана;

Източниците за финансиране на мерките и проектите, предвидени за реализация на приоритетите на плана, включват три групи финансови източници:

- местни публични източници: общински бюджет, общински или други местни публични фондове и сметки (бюджетни и извънбюджетни);
- външни публични източници: централния (републиканския) бюджет, Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС, фондове на ЕС в областта на земеделието /развитие на селските райони и рибарството/, други източници – банки, фондове и фондации, програми на ЕС, международни финансови институции, средства на неправителствени организации в обществена полза и др. публични финансови източници;
- частни финансови източници: средства от частни банки, фондове, инициативи, проекти и средства на частни фирми и неправителствени организации в частна полза.

Общата сума на поетите финансови ангажименти (задължения) е индикативна и може да претърпи корекции, в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства, чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

V. МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 г.

/ПРИЛОЖЕНИЕ 2/

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ОПР отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана се използват два вида индикатори:

- индикатори за резултат;
- индикатори за въздействие.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. По някои от мерките или приоритетите те могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период.

Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината.

За разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на общината до 2020 г. са посочени в матрица на индикаторите – Приложение 2.

VI. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕТО, ОЦЕНКАТА И АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА

Наблюдението (мониторингът), контролът и оценката на изпълнението на Общинския план за развитие на община Хаджидимово са основна част от действията на екипите, прилагащи плана, защото чрез тези мерки своевременно може да се реагира при актуализиране и коригиране на приоритетите и реализираните действия, когато резултатите се разминават с планираните –

например при съществена промяна на някои външни, независещи от изпълнителите фактори. Наблюдението, контролът и оценката дават информация за напредъка при изпълнението на ОПР - условие за постигане на прозрачност и публичност на провежданите политики.

Прилагането на инструмент, чрез който се измерва въздействието като резултат от заложените стратегически цели и приоритети и реализираните мерки и дейности, позволява още на етап планиране да бъдат определени субектите и обектите на мониторинга и контрола, както и индикаторите, на базата на които ще се измерват напредъкът и ефектът от прилаганите мерки в рамките на приоритетите.

Наблюдението (мониторингът) на базата на изготвените периодични отчети, отчита прогреса и подчертава последващите действия и коригиращите подходи. Периодичните отчети се изработват съвместно от експертите от общинската администрация и в тясно взаимодействие с кметствата на населените места.

Контролът върху изпълнението на Общинския план за развитие се извършва чрез прилагане на набора от индикатори, които се приемат от Общинския съвет на съветниците при одобрението на ОПР за периода 2014-2020 г. (Приложение № 2).

Общинският съвет на съветниците следи и отчита резултата и изпълнението на ОПР, приема междинната и окончателната оценка на резултатите от плановия период, одобрява и утвърждава:

- индикаторите за оценка на изпълнението на ОПР;
- периодичния преглед на постигнатия напредък по отношение изпълнението на целите чрез анализ на изпълнението на мерките – периодични отчети по изпълнението;
- предложения за коригиращи действия, ако има незадоволителни резултати при реализирането на ОПР.

Оценката на ОПР отчита:

- постигането на целите, ефикасността и ефективността на използваните ресурси в съответствие с планираните;
- степента на въздействие на ОПР върху средата (вкл. околната среда);
- въздействието на положителните и отрицателните фактори (възможности и заплахи), действали при изпълнението на стратегията, както и устойчивостта на постигнатите резултати.

От друга страна, оценката предлага препоръки, които след направени изводи за прилаганата политика, са основа за извеждане на предложения за промени, които да подпомогнат реализирането на поставените цели.

Резултатите и предложенията в резултат на извършената оценка на ОПР (коригиращи действия и предложения за подобрене) следва да бъдат разгледани от всички ангажирани страни, за да се подкрепят решенията на отговорния орган относно подобрене на управлението на ОПР.

При оценката на ОПР се вземат под внимание няколко основни съпоставки:

1. Ефикасност на ОПР: какви цели са поставени и какви резултати са постигнати.
2. Ефективност на ОПР: какво е изпълнено и какъв ресурс е вложен за това.
3. Доколко поставените цели отговарят на проблемите и нуждите, планирани за разрешаване с ОПР.
4. Каква е ползността и устойчивостта от изпълнението на ОПР.

Актуализацията на ОПР се извършва при настъпването на:

- промяна към негативна посока на една или повече от горните предпоставки. В случай на сериозна промяна, може да се ревизира и да се наложи приемането на коригиращи действия, които да доведат до цялостна преработка на стратегическия документ;

- в средата на програмния период., когато се извършва междинна оценка на ОПР и отчитане на резултатите към момента; тогава могат да се предприемат коригиращи мерки за изпълнението на плана.

Техническото изпълнение на дейностите, свързани с прилагането на мониторинга и оценката, се извършва от екипа на общинска администрация. За по-голяма обективност на оценката е възможно и привличане на външни експерти.

VII. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Главната цел на действията за прилагане на този принцип е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Специфичните цели на действията обхващат:

1. Представяне в подходяща форма (публични дискусии, семинари, печатни материали, видеоматериали) на информация за предвижданията на Общинския план за развитие за периода до 2020 г., за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им, както и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околната среда.
2. Фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти на тази основа.
3. Разясняване на конкретните задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите

партньори, НПО и гражданското общество за осигуряване на висока ефективност при изпълнението на плана.

4. Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината.
5. Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение на участието и подкрепата на ръководството на общината за реализация на плана.

Във връзка с изпълнението на ОПР се предвижда извършването на няколко нива на периодична оценка и докладване за постигането на заложените в него цели, приоритети и задачи:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Приемане на ОПР		•							
Предварителна оценка		•							
Доклад за наблюдение и контрол на екологично въздействие			•	•	•	•	•	•	•
Годишен доклад за наблюдение			•	•		•	•	•	•
Междинна оценка						•			
Последваща оценка									

VIII. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

С програмата се определя пакетът от мерки и проекти за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на Общинския план за развитие, действията за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите.

Програмата за реализация на общинския план за развитие има 7-годишен период на действие и може да бъде актуализирана периодично, в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на Общинския план за развитие, с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане на целите и приоритетите за развитие.

Основни компоненти на програмата са:

1. Оперативните насоки и цели на програмата.
2. Мерките и предвидените дейности за подкрепа и осигуряване на схемите за финансиране, включително от фондовете на ЕС и други финансови инструменти и източници.
3. Списък на проектите, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата, съдържащ кратка обосновка и описание на физическите, финансовите и времевите параметри, както и отговорните звена.
4. Индикаторите за конкретни продукти и резултати, свързани с постигането на оперативните цели, планираните мерки и отделните проекти, които ще бъдат използвани като база в общата система от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на съответните приоритети и цели на плана.
5. Организацията и дейностите по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата.
6. Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата.

Идентифицирани проектни потребности

Приложение 1

Наименование	Индикативен срок за изпълнение
Подкрепа за създаване на тържище за земеделска продукция на територията на с. Садово, община Хаджидимово	2016
Възстановяване и реконструкция напоителни водоеми (микроязовири)	2016
Възстановяване, реконструкция и изграждане на нови напоителни канали и други съоръжения	2015-2017
Възстановяване, реконструкция и поддръжка на селскостопански пътища	2015-2018
Насърчаване прилагането на екологосъобразни практики в селското стопанство, производство на екологично чиста селскостопанска продукция, обусловено от условията в общината	2016-2018
Осигуряване на подходяща инфраструктура за привличане на инвеститори (инфраструктурата)	2015-2018
Програми за ограмотяване, квалификация, преквалификация и заетост в община Хаджидимово	2015-2020
Основен ремонт на общежитие към СОУ „Никола Вапцаров“ гр. Хаджидимово	2015-2017
Изграждане на физкултурен салон на СОУ "Никола Йонков Вапцаров" гр. Хаджидимово	2016-2017
Мерки за енергийна ефективност и подмяна оборудване на СОУ "Паисий Хилендарски" с. Абланица	2015
Мерки за енергийна ефективност, подмяна оборудване на ОУ "Никола Й. Вапцаров", с. Копривлен	2015-2016
Изграждане на физкултурен салон – доизграждане разширение на ОУ "Никола Й. Вапцаров", с. Копривлен	2015-2016
Мерки за енергийна ефективност, реконструкция, основен ремонт и подмяна оборудване на ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Блатска	2015-2016
Проектиране и изпълнение на мерки за енергийна ефективност и подмяна оборудване на ДГ – с. Блатска	2016-2017
Проектиране и изпълнение на мерки за енергийна ефективност и подмяна оборудване на ОУ "Гоце Делчев", с. Беслен	2016
Проектиране и изграждана физкултурен салон на ОУ "Гоце Делчев", с. Беслен	2016
Проектиране и изпълнение на мерки за енергийна ефективност на ЦДГ с. „Садово“	2016
Проектиране и ремонт на стадион, благоустрояване и ремонт на трибуни и основен ремонт на	2016

съблекарни в гр. Хаджидимово	
Проектиране и изграждане на спортна зала на стадион «Димитър Лекин» гр. Хаджидимово	2016
Проектиране и основен ремонт на съществуващи спортни площадки в гр. Хаджидимово и с. Копривлен, изграждане на детски площадки с. Петрелик, с. Блатска, с. Беслен, с. Абланица и с. Теплен и изграждане на спортна площадка с. Беслен и с. Ново Лески	2016
Ремонт и благоустрояване на стадион, изграждане на трибуни и съблекарни в с. Абланица	2016-2017
Проектиране и изграждане на спортни площадки мини футбол и мини баскетбол в с. Абланица	2016
Ремонт на стадион, благоустрояване и ремонт на трибуни и основен ремонт на съблекарни в с. Копривлен	2016
Проектиране, ремонт и благоустрояване на стадион, изграждане на трибуни и съблекарни в с. Блатска	2016
Проектиране, ремонт и благоустрояване на стадион, изграждане на трибуни и съблекарни в с. Садово	2016-2017
Ремонт на стадион с. Илинден	2016
Проектиране, ремонт на стадион, благоустрояване и изграждане на съблекарня и ограда с. Ново Лески	2016
Основен ремонт и мерки по енергийна ефективност на читалищата в с. Копривлен, с. Ново Лески, с. Абланица и гр. Хаджидимово	2016
Проектиране, мерки по енергийна ефективност и основен ремонт на читалищата в гр. Хаджидимово и с. Абланица	2017
Създаване на общински исторически музей гр. Хаджидимово - проектиране	2016
Изграждане и оборудване общински исторически музей гр. Хаджидимово	2016-2018
Проектиране, мерки за енергийна ефективност и основен ремонт на читалищата в с. Копривлен и с. Ново Лески	2015-2016
Изграждане на етнографски комплекс Воденица - Тепавица – Валявица с. Тешево	2015
Изграждане на комплексен туристически център с. Гайтаниново	2015
Проектиране, реконструкция и адаптация на „Стражева кула“ с. Тешево – паметник на културата като туристически обект	2015
Основен ремонт на музей с. Лъки	2015
Изграждане на „Археологически и църковен парк „Св. Димитър““	2016-2017
Организиране на археологически проучвания и проектиране на четири късноантични средновековни крепости при с. Блатска, с. Абланица, с. Гайтаниново и с. Илинден като туристически обекти	2015-2017

Изпълнение на консервация и организиране като туристически обекти на четири късноантични средновековни крепости при с. Блатска, с. Абланица, с. Гайтаниново и с. Илинден	2016-2018
Организиране на археологически проучвания и проектиране на антично селище и късноантична църква – с. Копривлен, антично градище – гр. Хаджидимово, античен обект – с. Ново Ляски, средновековна църква – с. Абланица като туристически обекти	2016-2018
Изпълнение на консервация и организиране като туристически обекти на антично селище и късноантична църква – с. Копривлен, антично градище – гр. Хаджидимово, античен обект – с. Ново Ляски, средновековна църква – с. Абланица	2015-2017
Изпълняване на мерки за енергийна ефективност на административните сгради – Кметства в общината	2015-2016
Доизграждане на канализационна и водопроводна мрежа към нови жилищни сгради с. Абланица	2015-2016
Проектиране и изпълнение на реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа с. Тешево	2015-2017
Проектиране и изграждане на улична канализация с. Нова Ловча	2015-2017
Проектиране и изграждане подмяна на водопроводна мрежа с. Илинден	2016-2018
Създаване на общински център за спешна медицинска помощ – ЦСМП гр. Хаджидимово	2015-2017
Изграждане на ПОСВ с. Абланица и довеждаща инфраструктура	2016
Проектиране и изпълнение на корекция «Спаишко Дере» гр. Хаджидимово	2015-2016
Проектиране и изпълнение на корекция дере с. Ново Лески	2016
Корекция на дере от «околовръстен път до ул, «Димо Хаджидимов»»	2015
Изготвяне на планове за управление на защитените местности	2015-2017
Запазване и поддържане на биоразнообразието на територията на общината чрез разширяване мрежата от защитени обекти и защитени ландшафти	2016
Създаване на система за постоянен контрол на обекти – потенциални замърсители на почвата	2015-2019
Реконструкция на съществуващи и изграждане на нови места за отдих с прилежащи зелени площи и съпътстваща инфраструктура	2016-2020
Подобряване състоянието на средата в района на ГКПП «Илинден»	2016-2017
Създаване на система за контрол при депониране на битови, строителни, опасни и промишлени отпадъци	2015-2019

Въвеждане на разделно събиране на ТБО с цел повторна употреба (рециклиране) на суровините	2016-2018
Саниране и рекултивация на досега действащите регламентирани депа на територията на Община Хаджидимово	2015-2018
Изготвяне и реализиране на проект за саниране на неорганизираните сметища в общината и поетапното им ликвидиране	2016
Включване на общината в системата за организирано сметосъбиране и депониране към регионално депо за ТБО гр. Гоце Делчев	2016-2020
Изграждане на туристически информационен център, екопътеки и заслони в национален биорезерват «Славянка» и популяризирането му	2016
Изработване на проект за лесопарк в гр. Хаджидимово	2016
Оценка на риска от природни бедствия и възстановяване на обекти, пострадали в следствие на природни бедствия, пожари и аварии	2015-2020
Внедряване на програма за Е-услуги на населението в Общината	2016

Идентифицирани проектни потребности

Приложение 2

През територията на Община Хаджидимово преминават част от два третокласни пътя – “Път III-1906 - Копривлен – Парил – Голешево – Катунци” и “Път III – 1972 - от с. Дъбница (отклонение от III - 197) – с. Блатска - с. Абланица – с. Вълкосел – с. Сатовча (отклонение от III – 197)”, които осигуряват устойчива пътна връзка на групата общини по поречието на р.Места - Гоце Делчев, Гърмен, Хаджидимово и Сатовча, с общините Сандански и съответно община Петрич.

Състоянието на пътната настилка на път – “Път III-1906 - Копривлен – Парил – Голешево – Катунци” е следното :

- от с.Копривлен – с.Парил- км.0+000 до км. 19+000 и от с.Голешево – с.Катунци от км.25+900 до км. 45+400 пътят е в експлоатация и са необходими работи по реконструкция и рехабилитация с оглед привеждане на елементи от пътя от такива за IV клас в такива по изискванията за път трети клас.

- от км. 19+000 до км.25+900 съществуващ черен път, силно ерозирал и неподдържан.

Състоянието на пътната настилка на път – “Път III-1972 - от с. Дъбница (отклонение от III - 197) – с. Блатска - с. Абланица – с. Вълкосел – с. Сатовча (отклонение от III – 197)” е следното :

- от км 0+000 с. Дъбница (отклонение от III - 197) до км 22+090 с. Вълкосел (отклонение към III - 197 с. Сатовча) пътят е в експлоатация и са необходими работи по реконструкция и рехабилитация с оглед привеждане на елементи от пътя от такива за IV клас в такива по изискванията за път трети клас. По пътя има изразени свлачищни процеси (в участъка с. Блатска – с. Абланица), за които трябва да се вземат мерки за доълно укрепване.

- от км 22+090 с. Вълкосел (отклонение към III - 197 с. Сатовча) до км 33+540 пътят е с габарити на горски път и не отговаря на изискванията за път III клас. Пътят е в експлоатация и са необходими работи по реконструкция и рехабилитация с оглед привеждане на елементи от пътя от такива за IV клас в такива по изискванията за път трети клас.

Актуализация и преработка на проект „Път III-1906 Копривлен – Парил – Голешево – Катунци от км.0+000 до км.45+400”	2016г.
Изпълнение на проект „Път III-1906 Копривлен – Парил – Голешево – Катунци от км.0+000 до км.45+400”	2016 – 2020 г.
Проектиране рехабилитация на “III-1972 от км 0+000 до км 33+540” от с. Дъбница (отклонение от III - 197) – с. с. Абланица – с. Вълкосел – с. Сатовча (отклонение от III – 197)	2016г.
Изпълнение рехабилитация на “III-1972 от км 0+000 до км 33+540” от с. Дъбница (отклонение от III - 197) – с. Абланица – с. Вълкосел – с. Сатовча (отклонение от III – 197)	2016 – 2020 г.

**Основни проекти,
по които община Хаджидимово ще работи през периода 2014 г. - 2020 г.:**

Приоритет	Проект	Срок за изпълнение	Финансов ресурс (индикативен)	Индикатори за наблюдение
Приоритет 1.1 Насърчаване развитието на селското стопанство като основен отрасъл в местната икономика	Подкрепа за създаване на доброволни кооперативи на земеделски производители на територията на община Хаджидимово	2014-2020 г.	До 40 000 лв.	Брой кооперативи
Приоритет 1.2 Насърчаване на предприемачеството за създаване на микро- и малки фирми за преработка на селскостопанска продукция	Популяризиране на мерките от ПРСР за инвестиции в преработвателни производства	2014-2015 г.	До 50 000 лв.	5 популяризиран и мероприятия, които ще се изпълнят
	Насърчаване на микро производители за обработка на екологично чиста селскостопанска продукция по стари домашни рецепти	2014 – 2020 г.	До 50 000 лв.	Брой производители
Приоритет 2.1 Повишаване на заетостта и развитие на пазара на труда	„Социална услуга за качествен живот“	2014-2020 г.	До 40 000 лв.	Бр.лични асистенти
	„Създаване на звено за услуги в домашна среда“	2015 – 2020 г.	До 30 000 лв	Брой подпомогнати
	Популяризиране мерки за младежка трудова заетост	2014 – 2020 г.	До 30 000 лв.	Брой мерки
Приоритет 2.2 Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура,	Довършване СМР, оборудване и въвеждане в експлоатация на СОУ "Никола Йонков Вапцаров" гр. Хаджидимово	2015 – 2016 г.	До 250 000 лв.	Акт за въвеждане в експлоатация
	Осигуряване на микробус за дом за	2016 – 2018 г.	До 40 000 лв.	Закупено МПС

развитие на възможности за професионално ориентиране на младежите	стари хора гр. Хаджидимово			
	Разширяване услугите на домашния социален патронаж. Активно включване на неправителствения сектор в подобряване предоставянето на домашни услуги.	2016 – 2020 г.	До 60 000 лв.	Брой услуги
Приоритет 2.3 Подобряване на условията за живот на младите хора	Развитие на физическата култура и спорт в община Хаджидимово	2015 – 2020 г.	До 250 000 лв.	брой дружества
Приоритет 2.4 Развитие на културата, опазване и експониране на културно-историческото наследство	Създаване на специализиран туристически сайт, маркетинг и реклама за популяризиране на туристическите си обекти и културно – историческото си наследство	2017 – 2020 г.	До 60 000 лв.	Стартиран сайт
	Създаване и поддържане на база данни за културно историческото наследство. Програма за ремонт и опазване на паметници, паметници на културата и исторически места.	2016 – 2020 г.	До 100 000 лв.	Документи – програма и база данни
Приоритет 3.1 Обновяване и поддържане на техническата и социалната инфраструктура, обслужваща населението на общината	Подготовка и представяне актуализация и одобряване на кадастрални планове и кадастрална карта за с. Теплен, с. Беслен, с. Парил, с. Тешево, с. Гайтаниново, с. Лъки и с. Блатска – 138,78 ха. по 1297 лв. с ДДС	2016 – 2018 г.	180 000 лв.	брой предложения
	Актуализация кадастрални планове и изготвяне кадастрална карта на гр. Хаджидимово, с. Илинден, с. Ново Лески, с. Садово, с. Петрелик, с. Абланица, с. Нова Ловча, с. Копривлен	2016 – 2018 г.	500 000 лв.	Брой актуализации

	– 415,90 ха по 1203 лв с ДДС			
	Изготвяне на ПУП – ПЗ и ПР за населените места в община Хаджидимово - гр. Хаджидимово, с. Илинден, с. Ново Лески, с. Садово, с. Петрелик, с. Абланица, с. Теплен, с. Беслен, с. Парил, с. Тешево, с. Гайтаниново, с. Лъки, с. Блатска, с. Нова Ловча, с. Копривлен – 554,68 ха. по 541 лв с ДДС	2017 – 2018 г.	300 000 лв.	Брой изготвени планове
	Изготвяне на задание за ОУП на община Хаджидимово	2015 г.	25 000 лв.	Изготвен план
	Изготвяне на ОУП на община Хаджидимово	2016 – 2020 г.	500 000 лв.	Изготвен план
	Реконструкция и изграждане на улична мрежа – асфалтиране, полагане бордюри и изграждане тротоари в община Хаджидимово	2015 – 2020 г.	10 000 000 лв.	Документи за приемане на реконструкцията
	Асфалтиране на улица от о.т. 57, 58, 59, 60, 61 до УПИ IV от квартал 27 по плана на село Блатска с дължина 365 метра	2014 – 2020 г.	48 000 лв.	Протокол за приемане на асфалтирането
	Изграждане на енергоспестяващо улично осветление в гр. Хаджидимово, с. Абланица и с. Копривлен	2015 – 2020 г.	1 000 000 лв.	Протокол за приемане на осветлението
	Проектиране и рехабилитация на път „IV-19057 гр. Хаджидимово – с. Петрелик“	2016 – 2019 г.	2 800 000 лв.	Протокол
	Проектиране и изграждане частична улучна и канализационна мрежа в кв. 9 и кв. 10 с дължина 600 м. на гр.	2016 – 2020 г.	600 000 лв.	Проект

Хаджидимово			
Реконструкция вътрешна водопроводна мрежа – II етап гр. Хаджидимово	2016 – 2020 г.	2 500 000 лв.	Протокол
Проектиране и изграждане подпорни стени с. Абланица	2016 – 2020 г.	500 000 лв.	Проект и протоколи
Направа на отводнителен канал за отвеждане на обратни води от канализационна мрежа в м. «Студеника», с. Абланица	2015 г.	24 212 лв.	Протокол
С. Копривлен – Обект: Реконструкция на улица „Драма“ с дължина 1400 м	2016 – 2020 г.	3 980 000 лв.	Проект и протоколи
Проектиране на рехабилитация на общински пътища „Кавака-Илинден“, „Разклона – с. Лъки – с. Тешево“, „Разклона – с. Гайтаниново“, „Разклона – с. Нови Ловча“ – 14 км,	2016 – 2017 г.	60 000 лв.	Проект и протоколи
Изпълнение на рехабилитация на общински пътища „Кавака-Илинден“, „Разклона – с. Лъки – с. Тешево“, „Разклона – с. Гайтаниново“, „Разклона – с. Нови Ловча“ – 14 км,	2017 – 2020 г.	6 300 000 лв.	Проект и протоколи
Изпълнение на рехабилитация на път IV клас – с. Петрелик – с. Теплен - с. Беслен с дължина 15,5 км	2015 г.	5 500 000 лв.	Протоколи
Проектиране и изграждане на подпорни стени на път IV клас – с. Лъки – с. Тешево	2016 г.	300 000 лв.	Протоколи
Проектиране и изграждане подпорни стени с. Беслен	2016 – 2017 г.	500 000 лв.	Проект и протоколи
Проектиране и изграждане подпорни стени с. Теплен	2016 – 2018 г.	300 000 лв.	Проект и протоколи

	Изграждане и въвеждане в експлоатация канализация с. Ново Лески	2015 – 2016 г.	750 000 лв.	Проект и протоколи
	Изпълнение на подмяна на водопроводна мрежа с. Гайтаниново	2016 – 2020 г.	1 300 000 лв.	Проект и протоколи
	Доизграждане на канализация и подмяна на водопровод на с. Нова Ловча и с. Парил	2016 – 2020 г.	1 300 000 лв.	Проект и протоколи
	Доизграждане канализационна мрежа с. Беслен	2017 – 2020 г.	300 000 лв.	Проект и протоколи
	Доизграждане канализация с. Петрелик	2017 – 2020 г.	200 000 лв.	Проект и протоколи
	Проектиране и изграждане подмяна водопроводна мрежа с. Петрелик	2017 – 2020 г.	750 000 лв.	Проект и протоколи
	Довършване на канализационна мрежа на с. Тешево	2017 – 2020 г.	400 000 лв.	Проект и протоколи
	Доизграждане на канализационна мрежа с. Блатска	2016 – 2020 г.	400 000 лв.	Протокол
	Изпълнение на реконструкция на водопроводна мрежа в с. Блатска с дължина 3500 м.л.	2014 – 2015 г.	1 300 000 лв.	Проект и протоколи
	Реконструкция вътрешна водопроводна мрежа с. Теплен	2017 – 2020 г.	900 000 лв.	Проект и протоколи
	Ремонт и поддръжка на гробищни паркове	2015 – 2020 г.	800 000 лв.	
Приоритет 3.2 Опазване на околната среда и биоразнообразието	Изграждане ПСОВ гр. Хаджидимово и довеждаща инфраструктура	2016 – 2020 г.	8 800 000 лв.	Проект, разрешение , обществена поръчка и протоколи

	Реконструкция на канализационен колектор до ПСОВ – II етап гр. Хаджидимово	2016 – 2020 г.	1 200 000 лв.	Проект и протоколи
	Изграждане на „Подпорни стени и корекция дере“ с. Садово с дължина 300 м.л.	2016 – 2017 г.	700 000 лв.	Проект и протоколи
Приоритет 3.3 Подобряване на териториалното сътрудничество	Включване на община Хаджидимово към обхвата на Програмата за трансгранично сътрудничество България – Македония и България Гърция през периода 2014 г. – 2020 г. като съседна община	2014 – 2020 г.	50 000 лв.	Изготвени и представени проектни предложения
Приоритет 4.1 Ефективна и модерна администрация, способна да отговори на високите очаквания на българските граждани за по-добро обслужване и висока професионална етика	«Община Хаджидимово – компетентна и съвременна»	2014 г.	81 000 лв.	Брой преминали обучение
	Обновяване на техническото оборудване на кметствата в Общината	2014 – 2016 г.	150 000 лв.	Протоколи
	Създаване на общински фронт офис	2014 – 2016 г.	150 000 лв.	Протоколи
Приоритет 4.2 Подобряване на административния капацитет за успешно управление на проектите и усвояване на европейските средства за реализиране на целите и задачите на ОПР	«Съвременни компетенции за управление на проекти»	2014-2015 г.	5 000 лв.	Брой обучени служители

IX. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПЛАНА

Предварителната оценка се изготвя от общинската администрация, успоредно с подготовката на проекта на Общинския план за развитие. Тя съдържа прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите на социално-икономическо развитие на общината и екологична оценка. Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

Х. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Общински план за развитие на община Хаджидимово (хил. лв.)

Период 2014-2020	Местно публично финансиране			Външно публично финансиране						Частно финансиране		общо
	Общински и бюджет	Местни публични фондове	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС ПРСР	Общ дял (%)	Друго финансиране	Общ дял (%)	Фондове, фирми	Общ дял (%)	
Стратегическа цел 1: Развитие на конкурентноспособна икономика чрез развитие на собствения потенциал												
Приоритет 1.1	40		100%									40
Приоритет 1.2	100		100%									100
Стратегическа цел 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал												
Приоритет 2.1	30		100%									30
Приоритет 2.2	60		18%	210		80	82%					350
Приоритет 2.3						200	80%			50	20%	250
Стратегическа цел 3: Подобряване на териториалната устойчивост и свързаност												
Приоритет 3.1	1800		26,66 %	4952			73,34 %					6752

Приоритет 3.2	1200		12%	8800			88%					10000
Приоритет 3.3	50		100%									50
Стратегическа цел 4: Повишаване на професионалната компетентност на служителите в администрацията												
Приоритет 4.1	381		100%									381
Приоритет 4.2	5		100%									5

XI. МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 г.

Приоритет, специфична цел, мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
Приоритет 1.1 Насърчаване на развитието на селското стопанство като основен отрасъл в местната икономика.	1.1.1 Заети в селското стопанство	Бр.	ОСЗ	2014-2020	-	-
	1.1.2 Новосъздадени стопанства	Бр.	ОСЗ	2014-2020	0	4
	1.1.3 Подадени проекти в ПРСР	Бр.	ОСЗ	2014-2020	10	17
	1.1.4 Модернизирани и технологично обновени стопанства/инфраструктура	Бр.	ОСЗ	2014-2020	2	3
Приоритет 1.2 Насърчаване на предприемачеството за създаване на микро- и малки фирми за преработка на селскостопанска продукция.	1.2.1 Новосъздадени микро- и малки фирми	Бр.		2014-2020	2	3
	1.2.2 Новонаети лица в новосъздадените фирми	Бр.		2014-2020	2	4
Приоритет 1.3 Привличане на външни инвестиции	1.3.1 Новосъздадени местни фирми от външни инвеститори	Бр.		2014-2020	2	2
	1.3.2 Предоставени мерки от публичните власти в подкрепа на новите инвеститори	Бр.		2014-2020	0	2
Приоритет 2.1 Повишаване	2.1.1 Проведени обучения за	Бр.	БТ	2014-2020	2	2

на заетостта и развитие на пазара на труда	повишаване на квалификацията на работещите					
	2.1.2 Дял на безработните лица	%	БТ	2014-2020	29	20
Приоритет 2.2 Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура, развитие на възможности за професионално ориентиране на младежите	2.2.1 роведени курсове/ програми за професионална квалификация	Бр.	БТ	2014-2020	3	3
	2.2.2 Обем на средствата, инвестирани за развитие на образователната инфраструктура	Лв.	ОБА - Хаджидимово	2014-2020	-	-
Приоритет 2.3 Подобряване условията за живот на младите хора	2.3.1 Проекти за облагородяване и подобряване на жизнената среда	Бр.	ОБА - Хаджидимово	2014-2020	0	7
	2.3.2 Проекти за създаване на условия за активен отдих и спорт	Бр.	ОБА - Хаджидимово	2014-2020	0	3
	2.3.3 Обем на усвоени средства за подобряване жизнената среда.	Лв.	ОБА - Хаджидимово	2014-2020	0	2 750 000
Приоритет 3.1 Обновяване и поддържане на техническата и социална инфраструктура, обслужваща населението на общината	3.1.1 Дължина на нови/ рехабилитирани транспортни отсечки	Км.	ОБА- Хаджидимово	2014-2020	0	40
	3.1.2 Обем на средствата, инвестирани в техническа и социална инфраструктура	Лв.	ОБА - Хаджидимово	2014-2020	-	8 800 000
	3.1.3 Новсъздадени или рехабилитирани елементи на социалната инфраструктура (вкл. културни и спортни)	Бр.	ОБА - Хаджидимово	2014-2020	4	6

Приоритет 3.2 Опазване на околната среда и биоразнообразието	3.2.1 Дял от населението с изградена ВиК инфраструктура	(%)	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	29	76
	3.2.2 Въведени мерки за разделно събиране на отпадъците	Бр	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	2
	3.2.3 Дял от населението, което събира разделно отпадъци	(%)	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	46
	3.2.4 Обем на инвестициите за предотвратяване на наводнения и борба с абразията и ерозията, за борба с пожарите и други природни бедствия	Лв.	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	1 700 000
Приоритет 3.3 Подобряване на териториалното сътрудничество	3.3.1 Реализирани проекти в партньорство със съседни общини	Бр.	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	1
	3.3.2 Обем на средствата, усвоени по съвместни проекти	Лв.	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	10 800 000
Приоритет 4.1 Ефективна и модерна администрация, способна да отговори на високите очаквания на българските граждани за по-добро обслужване и висока професионална етика.	4.1.1 Курсове за повишаване на квалификацията на работещите в общинската администрация и в кметствата	Бр.	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	2
	4.1.2 Въведени мерки за комплексното административно обслужване	Бр.	ОбА - Хаджидимово	2014-2020	0	2

Приоритет 4.2 Подобряване на административния капацитет за успешно управление на проектите и усвояване на европейските средства, за реализиране на целите и задачите на ОПР.	4.2.1 Курсове за повишаване на квалификацията на работещите по европейските програми	Бр..	ОБА-Хаджидимово	2014-2020	0	2
	4.2.2 Реализирани проекти с външно финансиране	Бр.	ОА - Хаджидимово	2014-2020	0	2